

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg ut.) 4. Telefon: 151 Sürögnyom: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejrel több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Buzarestben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 198. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Kedd, 1930. szeptember 2

A korrupció ellen

Halvány, bátortalan gesztus történt a korrupció elhatalmasodása ellen, de ezt is örömmel és elégedetten kell regisztrálnunk. A temesvári kormányzóságtól érkezett Aradra az a rendelet, amely keresztülment a pénzügyminiszter és belügyminiszter kezén és szigorúan megtiltja minden állami tisztviselőnek, hogy magánvállalatok vezetésében bármilyen szerepet vállaljon. Köztisztviselő tehát a jövőben nem szerepelhet egyetlen bank, gyár, vállalat igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági névsorában sem. A legutóbbi évtizedben szokás volt, hogy különösen a kisebbségi kézben lévő magánvállalatok villámháritónak, amolyan protektor-féle egyéniséget választottak be az igazgatóságba azok közül, akik a hatalom aktív birtokosai voltak. Ezek az állami funkcionáriusok aztán minden különösebb hátszór nélkül élvezték a tantiémeket és mindössze az volt a doluk, hogy nevükkel, románságukkal tompították a vállalat kimondottan kisebbségi jellegét.

A protektor-rendszer már nem egy kínos helyzetnek volt az előidézője Romániában. Megtörtént, hogy aktív miniszterek, prefektusok, vagy magasrangú állami főtisztviselők, akik valamely vállalat vezetésében is helyet foglaltak, valamely nagyobb állami szállításon, vagy pénzügyi tranzakciónál olyan helyzetbe kerültek, hogy annak legenyhébb kifejezése az összeférhetlenség. Ha az illető nagyvállalat üzleti összeköttetésbe lépett az állammal — erre pedig gyakran adódik lehetőség — a közvélemény minden esetben a protektor közbenjárásának tulajdonította az üzlet létrejöttét még akkor is, ha ez nem volt igaz. Az állam érdekei ilyenkor szöges elmentébe jutottak üzletfelei érdekeivel és az a köztisztviselő, aki történetesen a vállalat vezetésében ült, dilemmatikus helyzetbe került és ha altruista-érzék nem volt teljesen kifejlődve, többnyire a magánérdekei javára döntött ebben a lelki küzdelemben.

De nemcsak a magasrangú politikusok és államférfiak kerültek ilyen összeférhetetlen helyzetbe, hanem nagyon gyakran a vidéki köznevelés vezető funkcionáriusai is. Nagyobb városok polgármesterei épp úgy, mint a községi tanácsok tagjai, akik valamely vállalatban érdekeltek voltak, állandó céltáblái lettek a gyanúsításnak, a panamavadásoknak. Erre pedig igazán semmi szüksége sincs az államnak, de kényelmetlen magának a köztisztviselőnek is, aki könnyen kerülhetett a támadások pergőtüzébe.

Régen, a békevilágban nemcsak kormányrendeletek, hanem maga a közfelfogás is, szigorúan tiltotta a köztisztviselők, illetőleg a függetlenségét. Összeférhetetlen volt a tisztviselő méltóságával még az a körülmény is, ha nem az illető közfunkcionárius, hanem annak valamely közeli rokona szerepelt abban a vállalat vezetésében, amely üzleti összeköttetésbe került az állammal. A közmoralé nem tűrte a panamaszagot és az állami tisztviselő, politikusok, gondosan ügyeltek arra, hogy az összeférhetlenségnek még a látszatát is elkerüljék. A háború és az azt követő zavaros idők azonban nyomot hagytak a közéleti erkölcsben és az utóbbi években lassan már kezdünk megszokni ezt a bizánci mentalitást, amely már-már hatalmába kerítette egész gondolkodásunkat. Örvendeztető tünet, hogy a kormány most kísérletet tesz a korrupció megfékezésére és eltávolítja a köztisztviselőket attól, hogy magánvállalatoknál vezető szerepet vállaljanak. A nagyjövendű főtisztviselők most számukra csinálhatnak önmagukkal: vagy a funkcionálással járó tekintélyt és méltóságot válasszák, vagy pedig a nagy jövendőt. Nehéz választás lesz.

Véres szeptember elseje Budapesten

Forradalmi tüntetések a magyar főváros uccáin — Barrikádharcok a tüntetők és a karhatalom között — A kommunista propaganda borzalmas következményei — A tömeg véresre verte a szociálista vezéreket is — Felborított autók és villamosok — Száznegyvenezer ember az uccákon — Sortüz és páncélauto

Számos halottja és sebesültje van a tüntetéseknek

BUDAPEST, szeptember 1. Budapest uccáin vér folyt ma délben. A rendészeti hatóságok határozott tilalma ellenére a budapesti munkásság nagy tömegben vonult ki az uccára és a közéjük keveredett kommunista elemek kezdeményezésére több helyen rombolni és fosztogatni kezdett. A rendőrség is nagy készültséggel vonult ki és már a kora délutáni órákban mindenütt helyreállította a rendet. A nagyarányú tüntetésről a következő jelentéseink számolnak be:

Budapest uccáin ma délig a legteljesebb rend és nyugalom uralkodott. A tömeg csak a déli órákban kezdett a perifériákról felvonulni. A felvonuláshoz az idő is nagyon kedvezett. A karhatalom eleinte nyugodtan nézte a felvonulást. Csúpan azt nem engedte meg, hogy a munkások csoportokban elállják a gyalogjárót.

Délfelé a Dembinszky-ucca sarkán, a nagyköruton, a Király-uccában és a Newyork-kávéház környékén nagy csoportokban verődött össze a tömeg. A rendőrség oszlatásra szólította fel az embereket, akik azonban ellenkeztek.

Az első összecsapás az Erzsébet-köruton volt, ahol a tömeg a villamosokat felborította.

A rendőrség közben a tömeg közé hatolt és többeket letartóztattak. A Körut és az Andrásy-ut sarkán többször került rendőri beavatkozásra sor. Ahányszor a rendőrség szétoszlatta a tömeget, az mindig újból gyülekezni kezdett. Egyre követelőbb kiáltások hangzottak el:

— **Munkát és kenyeret adjatok!** — kiabáltak a rendőrök felé.

Amikor a rendőrség újból fel akarta oszlatni a tömeget, kövek kerültek elő és azzal támadták meg a rendőrséget.

Közben az arrafelé haladó autókat leállították.

Véresre verik a szociáldemokrata képviselőket

Klár Zoltán fővárosi képviselőt úgy összeverték, hogy súlyos állapotban szanatóriumba kellett szállítani. A tömeg kövekkel inzultálta állítólag Garami Ernőt és Peyer Károlyt is, a kiket kórházba kellett szállítani.

Délután egy óraker az a helyzet, hogy a kommunista csöcselék kerekedett felül. Ezen idő alatt olyan hírek terjedtek el a városban, hogy a *Millenium* előtti sortűznek öt halottja és három súlyos sebesültje van. Közben a főkapitányságot csendőrség szállta meg. Ugyancsak katonaság vonult fel a „Magyarság” című lap szerkesztőségéhez, mert a tömeg a vállalatot szét akarta rombolni. A tömeg sorra verte be az ablakokat. Itt közben összeakadtak a munkások

Miskolczy nevű rendőrkapitánnyal, akit félholtra vertek.

Az utólagos jelentések szerint a sortűz

tották és felborították, hogy barrikádokat csináljanak maguknak.

Fosztogat a tömeg

A tömeg egy része behatolt a lakásokba és ott fosztogatni kezdett. A Dob-uccában a tüntetők összeütköztek a rendőrséggel. Az összeütközés során több munkás megsebesült.

A kora délutáni órákban a tömeg több ponton kezdte meg a tüntetést. A negyvenhatos villamos környékén a munkások egy villamoskocsit felborítottak. Erre a villamostársaság elhatározta, hogy beszünteti ezen a ponton a forgalmat. Fel egyig huszonhat esetben nyújtottak gyorssegélyt a mentők. A Dembinszky-uccában a tüntetők az üzletekre vetették magukat.

Megkezdődött a fosztogatás.

A rendőrség nyomban közbelépett, de eleinte nem tudott megbirkózni a tömeggel és így katonai segítséget is igénybe vett.

A katonaság két páncélauton érkezett még a helyszínre.

Az Andrásy-uton négy lövés dördült el. A munkások fosztogatni kezdték a környező villákat. A Benczur-uccában a rendőrség sortűzzel fogadta a fosztogatókat. A sebesültek pontos számát nem tudni. Délben egy óraker nagyon kritikus volt a helyzet. A munkásság sorra állította le az autókat, még az újságírók autóját sem kimélték. Az Andrásy-ut végén egy luxusautót borított fel a tömeg, a luxusautó felrobbant és elégett. A Milleniumi emlékoszlop és a Mezőgazdasági múzeum között a tömeg sorra borította fel a nyolcas villamosokat.

Egy rendőrszakasz vonult fel a helyszínre, amely revolversortűzet adott le a tömegre.

A rendőrszakaszt maga Andreika főkapitányhelyettes vezényelte. A sortűz után

több halott és számos sebesült maradt a helyszínen.

halottjának neve Danyik János 22 éves fiatalember, aki a Milleniumi emlékműnél állt, amikor a rendőrség a tömegbe akart lovagolni. Erre a tömegből egy revolverdörrenés hallatszott, amely a hasán találta el Danyik Jánost. A sortűz után Esztergályos János szociáldemokrata képviselő jelent meg elsőnek a helyszínen, a mikor az uccán fekvő sebesülteket megpillantotta, sírógörcsöt kapott. Utóbb kijelentette, hogy ez

nem a szociáldemokraták munkája, hanem a kommunistáké.

akik a tömeg közé vegyültek.

A helyzet egyre súlyosbba válik. Csendőrség és katonaság szállja meg a fontosabb utvonalat. Hírek szerint a Társadalombiztosító palotája előtt nagy tömeg verődött össze, hogy négyülést tartson. A rendőrség szétjel-

ari itt a tömeget. A délutáni órákban a rendőrség általában ura a helyzetnek.

Délután 2 órakor 300 sebesültet jelentenek. A súlyos sebesültek száma 55—56. Ezek között négy halálos sebesült van. A rendőrök közül többen a kődobálásokkor sebesültek meg. Weingruber és Gundel kávéházait a tömeg teljesen szétrombolta. A délutáni jelentések szerint Klár Zoltán fővárosi képviselő a szanatóriumában magához tért.

Gépfegyver, csendőrszurony...

A Podmaniczky-uccában a tömeg felszakította a villamosvonalakat. A csendőrszuronyrohammal akadályozta meg a munkások további rombolását.

Az egyik tüntető kariát többől metszette le egy csendőr, a tüntetők pedig egy csendőrt hátulról orozva ledöftek.

Közben egy század katona gépfegyverrel érkezett a helyszínre. A sebesültek közül huszonnyolcnak állapota aggasztó.

Délután fél háromkor a munkásság megkezdte elvonulását a perifériákra, a villamosok zsumfolva voltak tüntetőkkal. Ugyanebben az időpontban a nyugati nályaudvar környékén robbant ki a tüntetés. Látszik, hogy a tömeg mindenre el van szánva. A Bajza-uccát gépfegyveres katonaság szállotta meg. A Podmaniczky-uccában sorra fosztogatták az üzleteket. A felhorított autók száma nyolc.

A tüntetők számát 120—140 ezerre becsülik.

A forradalmi tüntetések hivatalos megvilágításban

Ma este a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt Sztranyavszky belügyi államtitkár, a mai munkástüntetésekéről a következőket mondotta:

— A vidék nagyobb városaiából érkezett jelentések szerint, a munkásság számos helyen tüntetést kísérelt meg, ezeket azonban a karhatalom mindenütt meghiusította. Kisebbségi incidensek csak Miskolcon és Győrött fordultak elő. A tatabányai és salgótarjáni, valamint dorogi bányákban a munka egy percig sem szünetelt és a munkások nem vettek részt a tüntetéseken.

— Budapesten a Népszava izgatásának megvolt az eredménye — mondotta az államtitkár. — Nagyobb tömeg vonult ki az uccára. A rendőrség azonban a csendőrség és katonaság segítségével a rendet mindenütt helyreállította. Számos helyen lovasattakkal és fegyverhasználattal kellett a tömeget szétoszlatni, de ez csak ott fordult elő, ahol a többszöri figyelmeztetés nem volt elegendő. A rendőrség mindenütt a legnagyobb kimérettel és tapintatossággal járt el és csak akkor lépett fel erősebben, amikor annak szüksége mutatkozott. Nagyobb tömeg gyűlt össze a Városliget játszótérén, ahol mintegy tizenötezer ember szorongott. Itt a tömeg nem engedelmeskedett a rendőri felszólításnak, lármázott, fütyült és fenyegető magatartást tanúsított. A rendőrség létszáma nem bizonyult elegendőnek és amikor már egyes szónokok izgató beszédekkel igyekeztek a tömeg hangulatát fokozni,

két csendőrsztagot, lovasrendőrcsapatot és két gépfegyveres páncélautót vezényeltek ki a helyszínre.

Ezek megjelenése után a tömeg kisebb-nagyobb csoportokban összeütközés nélkül eloszlott. Még mielőtt a karhatalmi készség a helyszínen megjelent volna, Klár Zoltán dr. fővárosi bizottsági tag autójával megérkezett és a rendőri intézkedéseket perhorekszerűen igyekezett és a tömeg magatartását védelmébe vette.

Ennek dacára a tüntetők súlyosan inzultálták Klár Zoltánt. Autóját pedig összetörték és felgyújtották.

— Cserszky rendőrfelügyelő osztagát a tüntetők a városligeti Vajdahunyad várnál kövekkel és vasdarabokkal megtámadták és számos rendőrt megsebesítettek. Cserszky felügyelő veszélyeztetett helyzetében

kénytelen volt elrendelni a fegyverhasználatot,

amire a tömeg szétoszlott, egy halottat, öt sebesültet hagyva a helyszínen.

A hetedik kerület Csikágónak nevezett részében a tömeg rombolni, fosztogatni kezdett és csak a rendőrsztagok megjelenése akadályozta meg a további rombolást.

Délután három órakor hivatalos jelentést adtak ki, amely két halottról számol be. Négy rendőr állapota válságos.

Peyert az ifjú kommunisták véresre verték. A Dembinszky-uccát a rendőrség csak páncélosautóval tudta megtisztítani a tömegtől. A szépművészeti múzeum és a török követség ablakait a tömeg bezúzta.

Délután négy órakor kezdte meg a tömeg visszavonulását. Az Andrássy-úton és a Szondy-uccában

rengeteg törött rendőrkard maradt vissza. Három villamost, két autót és 5 autóbust borított fel a tömeg.

Bezzegh-Huszágh főkapitány autójára járt be a tüntetés színhelyét, az újságíróknak kijelentette, hogy a rendőrség példás türelemmel állta a munkásság ostromát. A kispestiek délután akartak felvonulni, azonban a Ferenc József-laktanya előtt a katonaság feltartóztatta őket.

Estig teljesen helyreállott a rend. A nyugalom ellenére, teljes karhatalmi felkészültségűvel arra, hogy a tüntetések meg ne ismétlődjenek.

A tüntetés halálos sebesültjeinek száma állítólag hatvan.

A rendőrség egyetlen halottról, ezzel szemben a menekők két halottról tudnak. 180 ember került a rendőrség őrzetébe. Este hét órakor Budapesten minden csendes. Ezetien pontról sem jelentenek tüntetéseket.

lyozta meg az általános fosztogatást. Itt Barcs rendőrfelügyelő erős karhatalmi osztaggal, a magánvagyont veszélyeztető tüntetők közé nyomult és kardhasználat után többeket megsebesített. A Csikágóban lezajlott uccai harcok során

számos polgárt egyén is kődobásoktól megsebesült.

Ennek az volt az oka, hogy a rendőrség többszöri figyelmeztetés dacára is a lakók harminc-negyven tagból álló csoportban gyűltek össze a kapuk előtt és a rendőrség a nagy izgalomban nem tudta megállapítani, hogy ki a kíváncsiskodó lakó és ki a tüntető. Ezért aztán a főkapitányság elrendelte, hogy Csikágó városrészben az összes kapukat bezárják.

Az államtitkár annak jellemzéséről, hogy az elhajított forradalmi csóva könnyen végetessé válhatik, mondotta a következőket:

— Sopronban hajnali három órakor három ismeretlen egyén megtámadta a lőszerraktár őrt, aki rájuk lőtt. A támadók viszonyozták a lövést, mire valóságos tüzharc keletkezett, ami azzal végződött, hogy a támadók az éj sötétjében elmenekültek. Budapesten a tüntetők még a mentőkocsikat is megtámadták és ablakaikat bevették. A rendőrség összesen 131 ember ellen indított eljárást.

Az esti órákban Budapesten teljesen helyreállott a rend. Az uccák visszanyerték normális képüket. A rendőrség permanenciája még egyre tart. A rendőrlovak fákhöz kikötve pihennek, a rendőrök uccai padokon helyezkedtek el. Cigarettaznak, vagy újságot olvasnak. A főkapitányság számolva azzal, hogy éjjel a zavargások kiújulhatnak, a szolgálatban levő legénységet karabéllyal, bajonettel és fegyverrel száz darab élelőtáppal látta el.

UJ TAGOKAT

Külföldről is hoznak színészeket — Megkezdődött az átszervezési munka

szerződött az aradi Szinpártoló Egyesület

ARAD, szeptember 1. Az aradi Szinpártoló Egyesület vezetősége ma kezdte meg az új szezon szervezésének munkáját. Aradváros közönsége előtt igen népszerű az a színházmentő akció, amelyet a most alakult egyesület végez és előreláthatólag a szinpártoló taggyűjtési akciója sikerrel fejeződik be.

A Szinpártoló Egyesület működésének másik része a színház belső megszervezése. Ez a munka is kezdetét vette.

A cél, hogy az aradi színház régi színészeit a lehetőség szerint, teljes egészében újjáalakítsák föl.

mert ez az egyetlen módja annak, hogy a közönség elhanyagolt érdeklődését a színház iránt

Tűzoltósági ünnep az aradi textilgyárban

Kitüntetett gyári tűzoltók. — Sikeres támadási gyakorlat.

Vasárnap délelőtt, ha méreteiben szerény, de annál lelkesebb tűzoltósági ünnep folyt le az aradi textilgyárban, melynek tűzoltócsapatát Dr. Neuman Károly báró lelkes támogatásával Weitzen Mór parancsnok reorganizálta. Dél-előtt 10 órakor a tűzoltósági szertár előtt felsorakoztak a gyári tűzoltók s csakhamar megjelentek az astragyári tűzoltók Halmai Lajos parancsnok, az önkéntes tűzoltók: Császár István alparancsnok és a városi hivatásos tűzoltóság kivonuló szakasza Mihájlóvits Gyula parancsnok vezetése alatt, azonkívül a gyár számos alkalmazottja, tisztviselői és munkások nagy számban.

Rövid időn belül megjelent a helyszínen Dr. Neuman Károly br., Kleinhändler igazgatófőmérnök kíséretében és Weitzen parancsnok rövid szavakban üdvözölte Neuman dr. bárót, mint a gyári tűzoltóság elnökét. Báró Neuman dr. logikusan felépített lelkes beszéddel üdvözölte a tűzoltókat, melynek minden szava mélyen bevésődött a lelkekbe. A beszéd után Záray Jenő vármegyei tűzrendészeti felügyelő a tűzoltószövetség nevében üdvözölte Neuman dr. bárót és a gyári csapat dekorálására érdemesült tűzoltóit, rövid visszajelentést vetve arra, hogy 30 év alatt mekkorát fejlődött a textilgyár ami csak szakavatott vezetésnek köszönhető, melyet sem a világháború konjunktúrája, sem az ezt követő krízis nem tudtak tönkretenni s kérte Neuman dr. bárót, hogy a gyár érdeke mellett a tűzoltóságot is támogassa az ő megszokott lelkesedésével. Ezzel átnyújtotta a szövetség szolgálati érmeit, amelyeket Neuman Károly báró személyesen tűzött a kijelöltek mellé.

Harminc éves szolgálati érmet: Sarb István, tíz éveset Korányi Bernát és Bodnár Balázs, öt éveset Adelmann András, Jonás Ernő, Bulik István, Wegner János, Szilágyi György, Merle Ferdinánd, Molnár József, Papp György és Doubek Ferenc kapott. Ennek lezajlásával Neuman dr. báró támadási feladatot adott, amit a gyári tűzoltók Weitzen parancsnok vezetésével nagy szakértelemmel hajtottak végre. Az ünnepség után a gyár igazgatósága megvendégelte a kivonult tűzoltókat.

Két repülőgép összeütközött Két pilóta meghalt

ZÜRICH, szeptember 1. A Zürich mellett levő dübendorfi repülőtéren ma két repülőgép 400 méter magasságban összeütközött. A két gép teljesen egymásba furdva zuhant a földre, ahol pozdoriájá törtek. A két pilóta szörnyen halt.

PRÁGA, szeptember 1. A 33. gyalogezrednek Eger közelében tartott gyakorlata közben repülőgépbaleset történt. Egy főhadnagy a repülőgépről írásbeli jelentést kellett volna ledobnia, eközben túl alacsonyra ereszkedett a géppel és teljes erővel a földhöz ütdött. A főhadnagy és egy közkatona, kit a repülőgép szárnya elütött, könnyebb sérüléseket szenvedtek. A repülőgép teljesen összetört.

ujból felkeltsék. A szerződötési tárgyalások nagy apparátussal folynak és ezek a tárgyalások élénken megcáfolják azokat a tendenciózus híreket, amelyek szerint nincsen értékes színészanyag Erdélyben.

Kétségtelen, hogy bizonyos szerepkörökre külföldről kell hozni megfelelő színészeket.

de erre is adódik mód és a legjobb kilátások vannak arra, hogy az aradi színház személyzete a magyar nyelvterület legértékesebb erőiből fog összetevődni. A Szinpártoló Egyesület irodája, amely a szerződötési tárgyalásokat Szendrey Mihállyal mindenben egyetértőleg végzi, egyelőre nem bocsájt nyilvánosság elé neveket

Kormányzói rendelet, amely újabb terheket ró a városra

Ezentul a toloncolás költségei Aradot terbelik.

ARAD, szeptember 1. Ma érdekes kormányzói rendelet érkezett az aradi városházára a városban talált csavargók összefogdosására vonatkozólag. A rendelet megállapítja, hogy a csavargás leküzdéséről szóló törvény szociális szempontból nagy hasznára van a társadalomnak. Egész sereg embert, aki a titkos prostitúció kiaknázásából, tiltott szerencsejátékból, koldulásból és csavargásból élt, dologházba, vagy munkatelepre szállították és így megtisztították a gyanus existenciáktól az ország városait. Eddig a pénzügyminisztérium finanszírozta a csavargók elszállítását, most azonban nem nyílt erre mód, mire a közegészségügyi és népjóléti minisztérium a városokra hárította át ezt a terhet. Már az év elején erről körrendeletben értesítették a városok vezetőségét. Igen sok erdélyi város — így Arad is — visszautasította ezt a követelést, hogy a csavargók elszállítása a városi költségvetés terhére menjen; azzal az indoklással, hogy a költségvetést amugy is tulterhelik a ki nem kerülhető és kötelező kiadások. A belügyminisztérium most a kormányzóság útján beavatkozik az ügybe és kötelezi a városokat, hogy már idején költségvetésükbe megfelelő alapot vegyenek fel erre a célra.

— Feltétlenül lehetővé kell tenni, hogy a csavargók elszállítása zavartalanul folyjon tovább, mert ennek ellenkezője súlyos kárt okozna a társadalomnak — mondja kategorikusan a kormányzói rendelet.

A rendelet nyomán természetesen megtörténnek az intézkedések megfelelő alap biztosítására és a végrehajtásról részletes jelentést küldenek a belügyminisztériumnak.

Az aradi csendőrparancsnokság nem fényképezteti le a bűnösöket, mert nincs pénz fényképezőgépre

ARAD, szeptember 1. Az aradi csendőrparancsnokság a bűnösök állandó nyilvántartása céljából elhatározta, hogy fényképezteti az elfogott bűnösöket és egy fényképalbumot létesít minden aradmegyei csendőrőrsön. A szándék keresztülvitelének azonban akadály volt: a csendőrparancsnokságnak nincs fényképezőgépe. Elhatározták, hogy venni kell egyet. Átiratot küldöttek az aradi megyei prefekturához, kérve, bocsásson a csendőrparancsnokságnak elegendő pénzt a gép megvásárlására. Ma foglalkozott az ügygel a megye permanens bizottsága, amely megállapította, hogy a megyei költségvetésben nem szerepel megfelelő alap erre a célra és elutasította a kérés teljesítését. Így az aradi csendőrparancsnokság egyelőre nem vásárolhat fényképezőgépet és ideiglenesen le kell mondania a bűnösök lefotografálásáról.

Az utlevélhamisítással vádolt aradmegyei tisztviselőt véglegesen elbocsátották állásából

ARAD, szeptember 1. A megye permanens-bizottsága ma foglalkozott Bucur Victor megyei tisztviselő ügyével, akit — mint ismeretes — az utlevélvisszaélésekkel kapcsolatosan függesztettek fel állásától. Bucur ügye jelenleg az aradi ügyészségen fekszik bímvádi vizsgálat levezetése céljából. A megyei permanens-bizottság ma megállapította, hogy Bucur Victort, aki azelőtt a marosvásárhelyi törvényszék tisztviselője volt, még 1926-ban az igazságügyminisztérium megfosztotta állásától oly módon, hogy a köztisztviselőkről szóló szabályzat értelmében nem foglalhat el többé közhivatalt. Ezt a határozatot nem ismerteve, vették fel a megyéhez. Miután jogerős határozat van az ügyben és közben Bucur újabb visszaélések vádjával terhelve felfüggesztették állásától, a megyei permanens-bizottság a tisztviselőt szeptember 1-i hatállyal véglegesen elbocsátotta állásából.

A Chevrolet fékei elég erősek, hogy hathengeres motörját féken tartásák

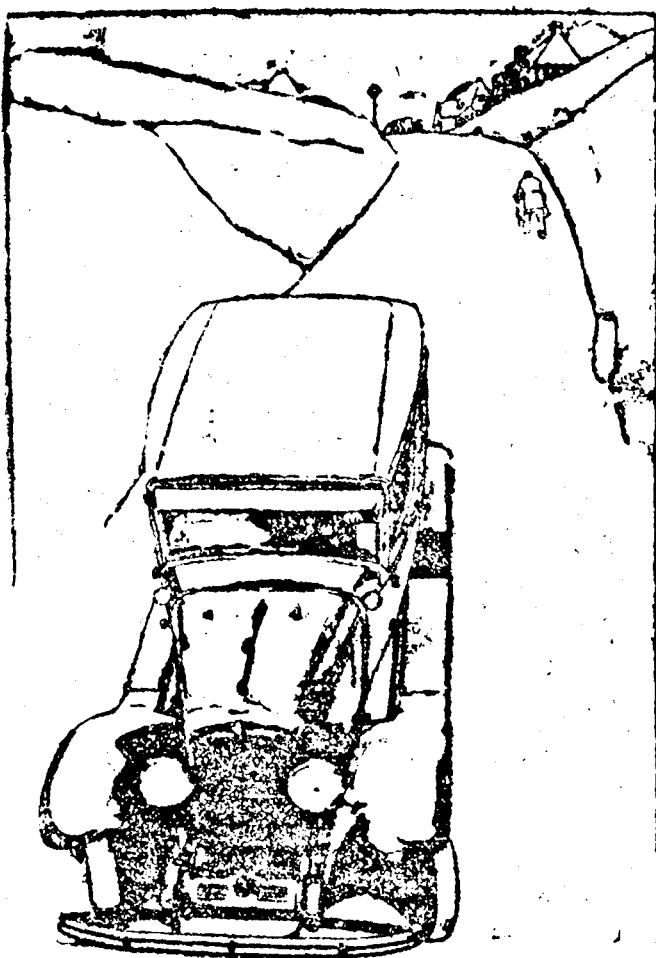
SOKAN a Chevroletet választják figyelemreméltó fékei miatt — amelyek mindenütt igen fontosak, de különösen minélunk, ahol az autók-nak ugyanazokat az utakat kell használniuk, mint a lóvontatta kocsiknak.

A Chevrolet vezetője teljesen kihasználhatja azt a sebességet, amelyet a hathengeres motör kifejt, mert bizonyos benne, hogy lábának egyetlen enyhe nyomása a kocsit megállítja.

Hosszu kísérletek eredménye

Ezek a fékek, mint a Chevrolet minden többi alkatrésze, alaposan ki lettek próbálva a General Motors kísérleti telepein, ahol mindenfajta ut, minden elképzelhető akadály előfordul. Kérjen a Chevrolet bizományostól próbautat — és figyelje meg, hogyan működnek a kocsi fékei. Akkor meg fog győződni, hogy a Chevrolet épen olyan biztos, mint vonzó kocsi.

Biztosan fut le a meredek lejtőn, hála erőteljes fékeinek

Chevrolet — Pontiac — Oakland Oldsmobile — Buick — Marquette Cadillac — La Salle — Vauxhall Chevrolet teherkocsi — G. M. C. teherkocsi — Fisher karossziák

A GENERAL MOTORS GYÁRTMÁNYAI

CHEVROLET SIX

Köztisztviselők nem vehetnek részt „Az állam és a magánvállalatok magánvállalatok vezetésében érdekei sokszor nem egyeznek” — Az érdekelt tisztviselőknek választaniok kell a közzolgálat és a magánvállalat között — A rendelet 15 napon belül végrehajtandó

ARAD, szeptember 1. Már régebben szó van arról, hogy az állam megtiltja tisztviselőinek, miszerint igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tagságot vállaljanak az egyes magánvállalatoknál. Hosszu időbe telt azonban, míg ez a gondolat végighaladt a bürokratikus létrán és eljutott a teljesedés stádiumába. Mint egy ma Aradra érkezett részletes rendelet mondja, most már keresztülvizsik a tervet, amely a korrupció letörését célzó rendelkezések sorozatában egy erős láncszemet képez.

A pénzügyminisztérium indította meg az ügyet egy, a belügyminiszterhez küldött átirattal, amelyben kéri, **tiltásák meg a közigazgatási tisztviselőknél, hogy a magánvállalatok vezetésében akár tényleg, akár névleg részt vegyenek.** A köztisztviselők ilyen működése súlyosan káros az államra nézve, mert az állam és magánvállalatok érdekei sokszor nem egyeznek s tulajdonképpen ezen okból választanak köztisztviselőket az igazgatóságokba vagy felügyelőbizottságokba. Az érdekelt

köztisztviselőknél módjában áll választani a közzolgálat s magánvállalat között. Erre az átiratra a belügyminisztérium rendeletet küldött a kormányzóságoknak, teljes egészében helyt adva a pénzügyminisztérium álláspontjának. A belügyminiszteri rendelet felszólítja a kormányzóságokat,

közölje az érdekelt köztisztviselőknél, hogy választhatnak az állami szolgálat és a magánhivatás között. Az egyikről le kell mondani.

A rendelet végrehajtásáért az egyes megyei prefektusokat és rendőrkezeseket személyesen felelőssé teszik.

Ma megérkezett a temesvári kormányzóságtól Aradra a rendelet és most sor kerül arra, hogy az érdekelt aradi köztisztviselőket nyilatkozattételre szólítsák fel. Megjegyzendő, hogy a rendelet nem vonatkozik a komercializált városi üzemekre, amelyeknél maga a törvény írja elő a közhivatalnokoknak a vezetésben való részvételét.

A C. F. R. szigorú rendszabályokat léptetett életbe a vasuti katasztrófák elhárítására

Ellenőrzik a forgalmi hivatalnokok működését — Megszűnik a 24 órás szolgálat — Csak szaktudással bíró műszaki személyzet teljesíthet szolgálatot

BUCURESTI, szeptember 1. A CFR vezérigazgatósága energikus rendszabályokat léptetett életbe a vasuti szerencsétlenségek elkerülése érdekében. Az ügyben ma körrendeletet adott ki, amelyben elrendelte, hogy az állomásfőnökök legalább mindennap egyszer szigorú ellenőrzést kell, hogy gyakoroljanak a forgalmi hivatalok működése felett. Hetekint kétszer az ellenőrzés éjszaka történik meg. A forgalmi irodákban fokozottabb ellenőrzést kell a jövőben gyakorolni a tehervonatok közlekedése felett és intenzívebb felügyeletet kell létesíteni a külső személyzet működésének megvizsgálására. Az általános intézkedéseken felül gyakorlati rendelkezéseket is adott ki a vasuti vezérigazgatóság.

A jövőben így megszüntetik a 24 órás szolgálatot és a személyzetet tizenkét óránként váltják fel a fővonalakon.

A másodosztályú vonalakon a felváltás az állomás fontosságához képest 14—20 óránként történik. Gondoskodni kell arról, hogy az állomás épületében lakjanak a forgalmi tisztviselők. Ez a rendelkezés főképpen olyan állomásokra vonatkozik, amelyek távol fekszenek a várostól, vagy községtől. A személyzet még szabad idejében sem hagyhatja el azt a várost, ahol állomáshelye van, a főnök beleegyezése nélkül. Külön felügyeleti szolgálatot létesítenek, amely az éjszakai órákban vigyáz arra, hogy a szolgálatot mindenki rendesen lássa el.

Állandóan kontrolálni fogják a jövőben a műszaki személyzet tudását, nehogy tudatlanság következtében történhessenek vasuti balesetek.

Egyben külön kontrollbizottság létesül, amely a vasuti váltókat felülvizsgálja és állandó ellenőrzés alatt tartja.

„A képviselő urak nem dolgoznak, hanem gazemberek módjára viselkednek“

Bohócok ülnek a lengyel parlamentben, — mondja a lengyel miniszterelnök — Ahogyan még egyetlen politikus sem nyilatkozott — „A parlament Lengyelország legajlasabb jelensége“

Furcsa beszélgetés Pilsudski marsallal, Lengyelország új miniszterelnökével

BÉCS, szeptember 1. A Brombergben megjelenő „Deutsche Rundschau in Polen“ ma ideérkezett száma érdekes, szinte kulturadokumentum jellegű intervjút közöl Pilsudski marsallal, Lengyelország miniszterelnökével. A beszélgetés a „Gazeta Polska“ című lap főszerkesztője folytatta a lengyel kormány elnökével. Azt hisszük, nem tévedünk, ha megköszönjük azt az állítást, hogy hasonló módon államférfiu, politikus még sohasem nyilatkozott. Ime a beszélgetés lefolyása az idézett brombergi lap közlése alapján:

— Milyen programot készített Marsall Ur, mint a kormány elnöke a következő hónapokra? — hangzott az első kérdés, amelyet a „Gazeta Polska“ főszerkesztője, aki egyúttal tagja a lengyel parlamentnek is, Pilsudskihoz intézett.

— Ön, szerkesztő ur, mint képviselő, a kérdést képviselői modorban tette fel, — felelte Pilsudski. — Ez annyit jelent, hogy lehetetlen reá felelni. A lengyel parlament képviselői ugyanis természetükkel fogva bután kérdeznek és bután beszélnek. Ezért kételedem abban, hogy a demokratizmusnak a legcsekélyebb értéke van és még inkább

tagadom a parlamentarizmus értékét, mivel ez mindig csalásokhoz vezet.

Mindazonáltal igyekezni fogok Önnek legalább megközelítően válaszolni.

— Amint Ön is látja, Képviselő Ur, — folytatta Pilsudski — az alkotmány felépítése ingadozó és pontatlan. Az alkotmány jelen szerkezetében ép oly trágár mint amilyen

piszkosak a képviselő gondolatai. Természetesen igyekeznek ezt az alkotmányt interpretálni, mert interpretálás nélkül lehetetlen lenne ilyen trágár alkotmányt, amely büzik a parlamenti istálótól, elviselni. Az alkotmányt idegen szóval konstitúciónak nevezik. *En ezt a szót jobban szeretem, mert igen taláiban és kifejezően emlékeztet a prostitúció szóra.* Hiszen

a parlamentben olyan bohócok ülnek, mint Liebermann képviselő, nem is szólva a sötét individuumokról és a tolvajok seregéről.

— A képviselők fecsegéssel igyekeznek babérokat szerezni, annyi bolondságot beszélnek, hogy megfájul az ember füle.

A lengyel parlament Lengyelország legajlasabb jelensége.

A képviselők úgy egyénileg, mint testületileg olyan aljas cselekedeteket engednek maguknak, hogy a parlament egész munkája büzik és mindenütt az egész országban megfertőzi a levegőt. Nézetem szerint a képviselő urakat minden hivatalból ki kell lóditani és az sem ártana, ha a klugás közben jól elpáholnák őket.

— A képviselő urak nem dolgoznak, hanem gazemberek módjára viselkednek.

A szemben mintegy 100 ilyen gonosztevő, csirkefogó ül. És az állam sorsa az ilyen betörőktől függjön? Sok éven át sokat láttam és sokat gondolkodtam és megállapítottam, hogy a képviselő uraknak kizárólag pénz, pénz és megint csak pénz kell. Azt akarják, hogy a kormány lopja el az adókat és adja nekik.

Zászlószentelési ünnep Zádorlakon

Az önkéntes tűzoltók 40 éves jubileuma.

ZÁDORLAK, szeptember 1. A zádorlakai önkéntes tűzoltókar vasárnap tartotta meg fennállásának 40-ik évfordulóját, melyen nemcsak a szomszédos községek, hanem Arad és Timis—Torontál vármegyék több tűzoltótestülete is részt vett. Kora reggel zenés ébresztő volt, majd a vasuton és autokon érkező vendégeket fogadták, majd a tűzoltók testületeként sorakozva, zeneszó mellett *Angele* Józsefnéért mentek, ki a zászlóanyai tisztet töltötte be. Dél előtt 10 órakor a templom előtti térségen tábori misét hallgattak végig, melyet *Petrovits* nagyszentmiklósi apát celebrált fényes papi segédlettel. A mise befejeztével a zádorlakai tűzoltók közül mintegy 32 embert *Prohászka* János ujaradi járási tűzrendészeti felügyelő a szövetségi szolgálati éremmel dekorált, amikor is lelkes szavakban emlékezett meg a tűzoltói intézményről. Ennek megtörténtével az összes csapatok *Löffler* N. németországi parancsnok vezetése alatt diszfelvonulást tartottak, majd a jubiláló testület tagjai igen ügyes támadási gyakorlatot mutattak be *Eisele* szakparancsnok vezetése alatt.

A déli órákban a község háza nagyteremben jubiláris közgyűlés folyt le. A tűzoltótestület 40 éves történetének kimagaslóbb eseményeiről *Wagner* János jegyző emlékezett meg. Ennek a befejeztével a községi nagyvendéglőben 250 terítékes bankett volt, melyen számos felkészítő hangzott el. Délután a nagyvendéglő tágas kertjében a fuvózenekar, valamint a férfi és női énekkar hangversenyt tartott, amit este tánc követett. A délutáni órákban megjelent az ünnepélyen: *Záray* Jenő, vármegyei, valamint *Szarka* László, *Halmai* Lajos járási felügyelő, *Császár* István, *Ujvárossy* Gyula, *Korányi* Bernát, *Adelmann* György aradi tűzoltótisztek és *Weitzen* Mór textilgyári parancsnok.

Színház — Irodalom — Művészet

* Budapesti színházak heti műsora. Budapestről jelentik: Vigaszínház, Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Az orosz „Kék madár“ vendéjátéka. Szombat: A koldus operája (először). Vasárnap, hétfő: A koldus operája. — Városi Színház. Egész héten minden este (pénteken századszor), vasárnap délután és este: Az első tavasz. — Belvárosi Színház. Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Fruska. Király Színház. Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Viktória. Vasárnap délután: Alvinci huszárok. — *Andrássy-uti* színház. Egész héten minden este: *Medgyaszay*, *Fejes*, *Csontos*, *Békeffi*, *Kökény*, *Páger*, *Peti*, *Radó*, stb. Megcsallak, mert szeretlek! Egy völgyény — aki hü, stb. *Békeffi* konferál. — *Terézkörúti Színház*. Egész héten minden este: *Salamon*, *Rajna Alice*, *Boross*, *Gárdonyi*, *Herszeg*, *Siralomház*. Az első férfi. A cégvezető, stb. *Bethlen-téri Színház*. Egész héten minden este: *Uj műsor*, *Kornai Berta*, *Érczkövy*, operett, vígjáték, magánszámok. — *Clarus kert-kabará*. Egész héten minden este: *Uj műsor*, *Maklár*, *Peti*, tréfák, magánszámok. — *Nyári Komédia-Orfeum* (Városliget): *Augusztusi műsor*.

A nagy rendező, **Korda Sándor** ismét egy remekművét mutatja be

ma a **CENTRAL-mozgóban**, melynek címe:

Egy szerelmes éjszakáért...

Ebben a nagyvonalúan megkoncentrált hangos filmdrámában a rendezés tökéletességén a muzikális interpretáción és a főszereplők:

Billie Dove és Lukács Pál

Brillians előadó művészetén kívül különösen a **fényképezés rendkívüli szépsége** az, ami az embert megragadja.

A kísérő műsor keretében olyan **tüneményes technikájú zongorajátékot** fog a közönség látni és hallani, amelyben még nem volt része.

KÖZÉPISKOLAI MAGANVIZSGÁKRA

tökéletes és olcsó előkészítés.

Egyetemi felvétel és vizsgágyekben sikeres tanács. Mindennemű jogi alap- és államvizsgákra, szigorlatra, államszámviteli vizsgára gyors előkészítés.

Dr. Kovács Sándor
jogi magánsemináriumában

BUDAPEST, IV. Kecskeméti-uca 1.

(az egyetem mellett.)

(Díjtalan levelezés.)

POLOSKA, SVÁB, BOLHA RÉME

POLICID

Románia minden kérdésben a megértés utját keresi

A Népszövetség ülésének fontos négy pontja — A legfontosabb Briand páneurópai tervezete — A Kellogg-paktum kiküszöbölje, a Népszövetség megengedi a háborút — Románia ragaszkodik a békeszerződések érintetlenségéhez — Minisztertanács a király elnökletével a népszövetségi konferenciáról Mironescu külügyminiszter érdekes nyilatkozata

BUCURESTI, szeptember 1. *Mironescu* külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta az *Aradi Közlöny* munkatársát és a jövő heti genfi népszövetségi ülés munkarendjét négy pontban összegezte:

A népszövetségi tanács ülésének egyik legfőbb tárgya — mondotta Mironescu külügyminiszter — *Briand Páneurópa tervezete* lesz, amelynek tanácskozásán az összes tagállamok külügyminiszterei résztvesznek. Mielőtt azonban a népszövetség plénuma foglalkozna ezzel, az egész világra kiható problémával, a külügyminiszterek előzetes tanácskozást tartanak és döntenek arról, hogy már a jövő heti ülés elé terjesszék-e a francia külügyminiszter tervezetét.

A második fontos kérdés a népszövetségi alapszerződés módosítása lesz. A Kellogg-paktum ugyanis a háborút teljesen kiküszöbölje megsemmisíti, ezzel szemben a népszövetségi alapszerződés bizonyos esetekben alkalmazhatónak tartja a háborút is.

A népszövetségi alapokmány 12., 13. és 15-ik szakaszai is módosítás alá kerülnek, mert felmerült az a kívánság, hogy a hágai nemzetközi döntőbíróóság ítéletei ne abszolút, hanem szövegszerűleg hozassanak meg.

A harmadik fontos probléma a népszövetségi tagállamok pénzügyi támogatásának kérdése lesz, nem provokált háborús támadás esetére.

Végül a negyedik nagyhorderejű kérdés a döntőbíróági határozatok eddigi rendszerének teljes megváltoztatása. Erre vonatkozólag már több javaslat fekszik a népszövetségi tanács előtt, valószínű, hogy a genfi konferencia ki fogja mondani a döntőbíróági határozatok kötelező voltát.

Románia álláspontja — fejezte be nagyérdeklődéssel nyilatkozatát a külügyminiszter — teljesen pacifista és minden kérdésben a megértés utját keresi. *Azokban ragaszkodunk a békeszerződések érintetlenségéhez.*

Itt említjük meg, hogy *Maniu* Gyula miniszterelnök, minden ellenkező hivatással szemben, a fővárosban tartózkodik és nem utazott Sinaiba, mint ahogy azt egyes lapok közölték.

A közeli napokban az egész kormány Károly király tartózkodási helyére utazik

és az uralkodó elnöklésével minisztertanács lesz, amelyen az ország a genfi népszövetségi konferencián kifejezésre jutandó álláspontját szövegezik le.

Wieni Messe
szept. 7-től 14-ig.
Leipzig-i Messe
aug. 31-től, szept. 5-ig.
Messeigazolványok és méretekelt áru vasúti jegyek:
Dácia menetjegyiroda (Sándor F. könyvtárában)

Elfogták a szentleányfalvai rablógyilkost

Hammerschmidt Mihály aradi munkás követte el a tettet — A gyilkos kenyérvágó késsel szurta agyon áldozatát — Egy malac vezette a rablógyilkosság nyomára a szomszédokat — A gyilkost az aradi ügyészség fogházába szállították

ARAD, szeptember 1. Egyedül az *Aradi Közlöny* számolt be arról a páratlan vakmerőséggel végrehajtott rablógyilkosságról, melyet csütörtökön este hajtottak végre Szentleányfalván. A rablógyilkosság áldozatának, *Höflinger Teréziának* holttestét csak szombaton találták meg. A szentleányfalvai csendőrs *Jordache* János csendőrőrmester vezetésével nyomban hozzálátott a gyilkos személyének kinyomozásához. A helyszíni vizsgálat után nyomban valószínűnek látszott, hogy — amint jeleztük — a tettes kézrekerítése csupán órák kérdése.

Szombaton délután kint járt a helyszínen *Popoviciu* ügyész, *Herb* vizsgálóbíró, *Bradean* ügyészségi titkár és néhány óra leforgása alatt

letartóztatták a gyilkost *Hammerschmidt Mihály* aradi munkás személyében,

akik előbb ugyan tagadta a terhére rótt bűncselekményt, de később töredelmesen bevallotta a csendőröknek, hogy ő gyilkolta meg *Höflinger Teréziát*.

Hammerschmidt Mihály a meggyilkolt *Höflinger Terézia* szomszédságában, a falu végén lakott. *Höflinger Terézia* és *Hammerschmidt Mihály* két éve haragban voltak egymással. Hammerschmidt csütörtökön aradi munkahelyén dolgozott. A hetibér kézhezvétele után a munkás betért több aradi korcsmába, majd este fél tíz óra tájban ért haza Szentleányfalvára. Ekkor már teljesen ittas állapotban volt. Amikor Hammerschmidt *Höflinger Terézia* háza előtt elhaladt, átmászott a kerítésen és beállított az öregasszonyhoz.

Höflinger Terézia a konyhában aludt, amikor a holdfénynél megpillantotta ellenfelét. Rossz szándékot sejtett és segítségért kiáltott. Hammerschmidt az asztalon egy téztagyurót pillantott meg, amellyel többször koponyán sujtotta a matrónát, aki ugylátszik továbbra is kiáltani akart, mert

Hammerschmidt most az asztalon lévő kenyérvágókéssel több szurást ejtett az asszonyon, addig, míg az holtan maradt fekvőhelyén.

Hammerschmidt Mihály ezután bement a szobába, ahol összecsomagolt néhány párnát és dunyhát és ezeket a falu határában lévő szalmakazlak alá rejtette el. Másnap délután a kazlak közelében játszódó gyermekek találták meg a párnákat. Nyomban feljelentést tettek a csendőrségen. A csendőrség figyelmeztette a kazlat, abban a reményben, hogy a tolvaj jelentkezni fog a holmikért. Szombaton este csakugyan jelentkezett Hammerschmidt, aki ismét ittas állapotban volt és elaludt a kazalnál. A csendőrség felelősségre vontta Hammerschmidtet, aki azonban azzal védekezett, hogy ő is eljött meglesni, hogy a párnákat ki lophatta el.

A rablógyilkosság nyomára Höflinger Terézia egyik malaca vezette a szomszédokat.

A szomszédoknak ugyanis feltűnt, hogy az öregasszony már napok óta nem jelentkezett és az egyik malac nagyon visít. Átmentek a házba, hogy *Höflinger Teréziát* figyelmeztessék a malac viselkedésére. A ház ajtaja nyitva volt és a konyhában vérebe fagyva, holtan fektet *Höflinger Terézia*. A helyszíni vizsgálat aztán megállapította, hogy rablógyilkosság történt. *Popoviciu* ügyész azonnal *Hammerschmidt*re gyanakodott, akít rendeletére a csendőrség őrizetbe is vett. Az éjszakai valla-táskor be is igazolódott, hogy az ügyész feltevése helyes volt, mert Hammerschmidt töredelmesen vallott, csupán azzal védekezett, hogy tettét öntudatlan állapotban és minden rablási szándék nélkül követte el. Hammerschmidt Mihályt ma délelőtt beszállították az aradi ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

Transzbajkáliában fellázadtak a kozákok a szovjet ellen

PÁRIS, szeptember 1. A távolkeletről érkező jelentések szerint Transzbajkáliában, Mongolországtól északra nagy kozáklázadás tört ki. A felkelők vezére Polupoltini kozák hetman.

A lázadás Nercsinszk városában ütött ki és rohamosan átterjedt tizennégy kozáktelepre, majd a folyók mentén terjedt tovább rohamos mértékben.

A GPU és a vörös hadsereg osztagait minde-nütt leverték. A felkelők főparancsnoka a vöröshadsereg volt tisztje, *Starik*, aki egy lovas-erred s erős gyalogos csapatok felett rendelkezik.

Nercsinszk város helyőrsége vonakodott a felkelők ellen vonulni. A GPU és a vörös hadsereg csapatait a kozákok leverték. Az egyes kozáktelepek között már összeköttetést is létesítettek és a transzbajkái és az Amur-vidéki felkelő csapatokkal is megteremtették a kontaktust.

A Bajkál-tó felé fekvő vasúti vonalakat a felkelők szétrombolták és a vasúti állomásokat hatalmukba kerítették, úgy, hogy a vöröshadsereg nem kaphat erősítést.

A felkelés körülbelül akkora területen folyik, mint amekkora Németország területe.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: Premier. A nagy rendező *Korda Sándor* hatalmas hangosfilm drámája: **EGY SZERELMES ÉJSZAKÁÉRT**. Főszereplők: *Billie Dove* és *Lukács Pál*. Pótműsor *Vingent Lopez*, Amerika legegységesebb jazz-bandje. Előadások kezdete 5. 7 és egynegyed 10 órakor. Kezdekor az ajtók bezáratnak.

SELECT: 5 és 7 órakor.
MODERN (Marosparti nyári mozgó): Premier. **ALTONA GYÖNGYE**. Dráma. Főszerepekben: *Jenny Jugo* és *Willy Fritsch*.

ELITE: 5, 7 és egynegyed 10 órakor. Utoljára. **MODERN HÁZASSÁG**, Vigjáték. Főszerepekben: *Laura la Plante* és *Beregi Oszkár*.

GRADISTE: 7 és 9 órakor. Utoljára. **SZERELMI LÁZ**. Érdekesfilm a *Hans Junkermann* és *Vivian Gibson* a főszerepekben.

Ha BÉCSBE utazik
okvetlen keresse fel a legnagyobb divatházat
LEOPOLD ASCHER & BRUDER
WIEN, VII. MARIAHILFERSTRASSE 50.
ahol legjobban szerezhethi be az őszi és téli újdonságokat.
Kabátokban, ruhákban és costümökben speciális finom izlés.

HIREK

Még vannak magyar hadifoglyok Szibériában

Most érkezett haza két volt német hadifogoly és csak tavaly tudták meg, hogy nincs már háború

MÜNCHEN, szeptember 1. Ma német hadifoglyok jöttek haza Szibériából, s megérkezésük újból tápot ad a kétségbeesett reménykedésnek, mert ezek azt állítják, hogy Szibériában még tömegesen vannak volt osztrák-magyar és német származású hadifoglyok.

A két visszatért hadifogoly neve Kutz Raul, aki Neu-Radzionka községből vonult be és Mischalki János, aki a petzi kerületben lévő Alt-Brunke faluban élt a háború előtt. Mindketten 1915-ben kerültek fogságba, Szibériába vitték őket, ahol több osztrák-magyar és egy, a környékiükből való német hadifogollyal kerültek együvé. Ezek az itt élő hadifoglyok csak a múlt évben tudták meg, hogy vége van a háborúnak. A németek azonnal szervezetet alakítottak és mindent megkísérleltek, hogy hazaszállításukat kieszközlik. Hiába fordultak azonban a szovjethatóságokhoz és ezért Kutz, Mischalki és a harmadik társuk gyalog indultak utnak. Tizenöt hónap alatt tették meg az utat. Moszkván, Kownón, Varsón keresztül. A harmadik társuk nem bírta az út szenvedéseit és mielőtt Moszkvába értek volna, meghalt.

Az Oroszországból hazatért hadifoglyok elmondták, hogy nemcsak Szibériában, hanem ázsiai Oroszországban, több helyen találtak hadifoglyokat. Szibériában olyanok is vannak, akik

nem akarják elhinni, hogy vége van a háborúnak.

a legtöbb pedig várja, hogy gondoskodjanak a régóta várt hazaszállításukról.

— A király ismerni akarja az ország pénzügyi helyzetét. Bucurestiből jelentik: Telanu pénzügyi alminiszter tegnap kihallgatáson jelent meg Károly király előtt és az ország költségvetésének részleteit ismertette az uralkodóval. Károly királynak ugyanis az a legfőbb törekvése, hogy az ország pénzügyi helyzetének tökéletes ismeretének birtokába jusson és ehhez szükségesnek tartotta a költségvetés részleteit ismerni.

— Románának kétszerannyi tábornoja van, mint Franciaországának. Condescu hadügyminiszter szabadsága véget ért és ma átvette hivatalát. Itt említjük meg, hogy Cihosky generális, hadseregifőfelügyelő elkészült a katonaság átszervezéséről szóló törvény tervezetével, melynek egy érdekes része a tábornoiki kar létszámának leszállítása lesz. Megállapítást nyert ugyanis, hogy Románának kétszerannyi tábornoja van, mint Franciaországának.

NÉMET és FRANCIA OKTATÁS

Str. Untrei 1. (Fábián Gábor-ucca).

— Szovjet agitátorok Besszaráziában. Bucurestiből jelentik: Tegnap délelőtt a besszarázi Cauteni városkában öt orosz propagandista jelent meg, akik röpiratokban szövegezték fel a lakosságot, hogy tagadják meg az adók fizetését. Mielőtt a rendőrség letartóztatta volna őket, az agitátorok a Dnyeszteren át visszazöktek Oroszországba.

— Egy aradi fiatalember sikerrel érkezett ma hír Aradra. A Szeben melletti Treck fürdőhelyen közgazdasági vitaestélyt rendezett Bruckenthal báró ismert közgazdász, az egyedüli szász, aki Ferenc Józseftől nyerte a báróságot. A vitaestélyen több közgazdászon kívül hivatalos volt Krausz dr. a Transilvânia Bank vezérigazgatója is, aki sorozatos közgazdasági szakelőadást akart tartani. Dr. Krausz azonban váratlanul megbetegedett s az előadást Szántó János, a bank tisztviselője, Cotrus Áronné, Szántó Erzsébet aradi zongoraművész nő öccse tartotta meg. Az előadásnak feltűnő sikere volt és mindenki gratulált Szántó Jánosnak. Szántó Jánost egyébként a Transilvânia Bank és biztosító aradi fiókjának titkárává nevezték ki.

Revolveres utonállók garázdálkodnak Ötvenes határában Megfenyegetik, levetkőztetik és kirabolják áldozataikat

ARAD, szeptember 1. Aradra érkezett jelentés szerint utonállók garázdálkodnak Ötvenes határában. Az utonállók a határban megtámadnak egyedül haladó embereket és azokat teljesen levetkőztetik, kirabolják és azután szabadiára engedik őket. Eddig két ilyen eset fordult elő. Az egyik levetkőztetett ember az ötvenes uradalom csőze, a másik pedig Börös Ferenc nevű munkás, aki az uradalom borpincészetében dolgozik.

A megtámadott emberek elbeszélése szerint az utonállók ketten vannak és revolverrel kényszerítik áldozataikat, hogy vegyenek le magukról minden ruhát. Mindkettő munkáskülsejű. Az egyik átlagon felüli növésű, borotvált arcú és kalapot visel. A másik viszont kissővű, jobban van öltözve társánál, bajszos, szürkés ruhát és ugyan olyan sportsapkát visel. A két kifosztott ember jelentést tett a kerületi csendőrsősnél. A nyomozás megindult az utonállók kézrekerítésére.

Sulyos vádak a bucuresti-i Szövetkezeti Központ ellen

A központ nem támogatja a válsággal küzdő mezőgazdaságot — Hová lettek a milliók? — Értéktelen árukat szereztek be — Szükséges-e a földmivelőknek tennisz-cipő, parfóm és pirostitó?

BUCURESTI, szeptember 1. Politikai és közgazdasági körökben nagy feltűnést okoz az a hírlapi kampány, amelyet a Curentul a Szövetkezetek Központja ellen intéz, amelyben azzal vádolja az állam által szubvencionált intézményt, hogy sulyos milliókat dobott ki hiábavaló módon az ország és lakosságának kárára. A lap elmondja, hogy a kormány létesítette ezt a központot, amelynek célja a falu lakosságának közszükségleti cikkekkel való olcsó ellátása volt. Az állam 500 millió lejrel járult hozzá az intézet létesítéséhez.

Most megállapítást nyert, hogy a Szövetkezeti Központ adminisztrációja egyedül 62 és fél millió lejbe kerül évenként. Milliós deficitet produkált ez az intézmény — állapította meg a Curentul — és ezt a deficitet újra csak az állam fedezi. A lap ezután a Szövetkezeti Központ működéséről számol be és rendkívül érdekes adatokkal illusztrálja, mennyire nem felelt meg hivatásának a központ. Megállapítja, hogy az 1478 millió lejes vagyomból mindössze 278 millió lejt bocsátott kölcsönök formájában a mezőgazdák rendelkezésére.

A többi fennmaradt pénz olyan árukba fektették bele, amelyeknek semmi közük a mezőgazdasághoz.

amelynek támogatására tulajdonképpen ez az intézmény létesült.

— Mit vásároltak ezen a pénzen? — tette fel a kérdést.

Tenniszcipőket, lakkcipőket, kalapokat, selymeket, harisnyákat, pirostitót, parfümököt

és más ehhez hasonló árukat. — mind a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság részére. Ennek bebizonyítására felkérjük a földművelésügyi minisztert, akinek csak át kell tekintenie.

— Halálozás. Z a k a r Mihály nyug. főkapitány elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz. v. Erzsébet-ucca 37—39. sz. házból.

— Andree holttestét sógornője Amerikába akarja szállíttatni. Washingtonból jelentik: Andree sarkutató sógornője, aki Pittsburgban lakik, azt a kérelmet intézte az Egyesült-Államok tengerészeti miniszteriumához, hogy forduljon azzal a kéréssel a svéd kormányhoz, hogy engedje meg, hogy sógorának most megtalált holttestét az Egyesült-Államokba szállítsák és ott helyezték örök nyugalomra.

— Mindennapos székszorulás, végbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, lélegzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz a bél működést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s megőrzi az idegek épségét és a szellem frissességét. Nagynevű angol orvosok a Ferenc József vizet galandféregkuráknál is fényes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerüzletekben, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Gellért Pál, az aradi színház karmestere, zongora-énektanítást, zeneművek hangszerelését vállalja. Értekezni a déli órákban Strada Georghe Popa (Ferdinánd-ucca) 10. sz. alatt lehet.

ni a Szövetkezetek Központjának árjegyzékét és megbizonyosodik mindenről.

A lap felszólítja a pénzügyminisztert is vessen sürgősen véget a botránynak. Vizsgálja felül a központ számadásait és állapítsa meg, kik a bünyösök azért a deficitért, amely most mutatkozik és amelyet végeredményben az ország adófizető polgárainak fognak behajtani.

Nem várható el az adófizető román állampolgártól, hogy tennisz- és lakkcipőket vásárlásának deficitjét fedezze.

A Szövetkezetek Központja azt a kevés kölcsönt, amelyet a földművelőknek juttatott, viszont könyörtelenül hajtja be. Dacára annak, hogy a kormány mindenképpen igyekszik segíteni a mezőgazdaságot és át akarja venni a parasztság földjét terhelő adósságokat, a központ egyre-másra tüzi ki az árveréseket azokra a gazdákra, akik tartoznak neki. A Curentul ebben az ügyben is orvoslást kér.

Bucuresti közgazdasági körök szerint a bajt az okozta, hogy a Szövetkezetek Központja a régi Népbankok központjától vette át teljes vagyonát és árukészletét. Ebben az árukészletben szerepeltek a felsorolt áruk s emiatt mutatkozik a számos milliót kitevő deficit is. Gazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják, milyen álláspontra helyezkedik a kormány az ügyben.

Házbér, fa és beiratás, oda az
fidegeim,
LÖBL-könyvtár könyvelvel
felmutnak a gondjalm,
40 lejért egy hónapra csak új
művet olvasok,
Oly írótól, amit másutt,
sehol meg nem kaphatok.

— Tanévnyitás a Városi Zenedében. Arad egyetlen zeneiskolája szeptember 1-én nyitotta meg 96-ik tanévét. A hegedűszakon: Stern Rózsi, Hubert Janka, Medveczky Margit, Flora János, a zongoraszakon F. Molnár Erzsébet, Kaletsky Vilma, Rényi Józsa, K. Luca Honora, G. Eckert Erzsébet, Szentivány Stefánia, a gónorkaszakon Scherhag Ernő tanít. Magánéneket és színpadi játékokat Sztójka Anna, zeneelméletet Lipovan János tanít. Beiratkozások szeptember 1—4-ig, délután 3—5 óráig. Évi tandíj 3000 lej.

— A Szeretetház és Tanoncotthon szeptember 7-én kerti mulatságára az előkészületek nagyban folynak. A mulatság minden részében kiváló lesz. Egyik legnagyobb attrakciójának ígérkezik a tombola. A gyönyörű tombolán és vigasztombolán kívül, 100 ambó, 100 ternó, 50 quaterno és 50 quinterno áll rendelkezésére, úgy, hogy majdnem az összes számok fognak nyereményt hozni.

— Dr. Újhelyi vese-, hólyag-, prostata és nemibetegségek szakorvosa, hazaérkezett.

— Dr. Pescariu közkezdő belgyógyász-őorvos szeptemberben külföldön tartózkodik.

— A Borsszem Jankó friss száma feltűnést keltően remek, bátor és mulattató. Főbb közleményei: Újabb puceskísérlet?, Magyar tanárok Athénben, ahol nincs hungara, Móra Ferenc: „Ki írta az Ember tragédiáját?”, látogatás Bogár Gizinél, a nép primadonnájánál, s. e. Ezenkívül rengeteg adoma, éle és művészi karikatúra gazdagítja Molnár Jenő páratlanul élmés lapját. Ár 15 lej.

Új irány Jugoszlávia kisebbségi politikájában

ZÁGRÁB, szeptember 1. A Novosti megdöbbentő forrásból úgy értesül, hogy a jugoszláv kormány meg akarja jutalmazni a jugoszláviai német kisebbség lojális viselkedését és zavartalan gazdasági és kulturális fejlődést akar annak biztosítani. A kormány több intézkedést tervez, melyek egészen új irányt jelentenek a jugoszláv kisebbségi politikában. A rendelkezések a kisebbségnek a többi lakossággal való teljes egyenjogúságán fognak alapulni. A törvénynek ez a része az összes többi külföldiekre is fog vonatkozni.

Gyakorlati kérdésekkel foglalkozik a szerdán kezdődő európai kisebbségi kongresszus

Amíg meg nem szűnnek a nemzetek közötti ellentétek, addig nem lehet európai Unióról beszélni

BÉCS, szeptember 1. Szeptember 3-án, szerdán kezdődő és szeptember 5-ig ülésző genfi VI. európai kisebbségi kongresszus alkalmából Ammende Ewald dr. főtitkár, az állandó bécsi kisebbségi iroda vezetője az alábbi, a kongresszus programját méltató nyilatkozatot bocsátotta az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségének rendelkezésére:

— A küszöbön álló VI-ik európai kisebbségi kongresszus nagy lépést jelent előre. Így egész Európa számára nagy jelentőséggel bír a kisebbségek állásfoglalása Aristide Briand Páneurópa-javaslatával szemben. Avval a tétellel szemben, hogy egy európai unióban a kisebbségi probléma magától megszűnik, rá fogunk mutatni arra, hogy

addig, míg a nemzeti ellentétek s a gyűlölet az államok és nemzetek között nem szűnik meg, vagy legalább is nem enyhül lényegesen, lehetetlen európai államunióról komolyan beszélni.

Az idei kongresszus azonban mindenekelőtt az állami határokon túl terjedő népközösségek megszervezésének problémájával foglalkozni. Ez már olyan kérdés, amely nem csupán a kisebbségeket, mint olyanokat, hanem nemzeteket érint. Az állami közösségekkel szemben ki kell alakulniok a nemzeti közösségeknek, amelyek magukban foglalják ugyanannak a népnek összes részeit, úgy az államalkotó anyanemzetet, mint az idegen államokban élő testvér-kisebbségeket. Az ilyen nemzeti közösségek megalakulása és a nemzeti képviselők egymás közötti együttműködése olyan lehetőségeket rejt magában, amelyek ma még nem is tekinthetők át teljes horderejükben.

Mindent összevéve az idei kongresszus komoly gyakorlati problémákkal foglalkozni és a világ közvéleményének újból biztosságot fog szolgáltatni arról, hogy a mi mozgalmunk sokkal komolyabban szolgálja az európai államok és népek együttműködésének, tehát az európai békének ügyét, mint más sokkal nagyobb zajjal dolgozó mozgalmak.

Közbiztonsági intézkedés volt Ottó állítólagos hazatéréseivel történt permanencia

BUDAPEST, Vass József helyettes miniszterelnök levelet intézett Bethlen István gróf miniszterelnök megbízásából gróf Apponyi Alberthez. Vass miniszter levelében kifejti, hogy Ottó hazajövetelével kapcsolatosan tett intézkedések nem érintettek semmilyen más szempontokat, azok csupán a közbiztonság érdekét szolgáltatták.

A kis Németh András megrendítő tragédiája

Egy ismert aradi textilnagykereskedő tíz éves fiát elütötte egy autó — A szerencsétlen gyermek koponyaalapi törést szenvedett és kevés remény van felépüléséhez

ARAD, szeptember 1. Megdöbbentő szerencsétlenség történt vasárnap két óra tájban a Nyári Színház előtt. Németh András, a Németh, Szenes és Schwartz-cég beltagjának 10 éves András nevű fia a délelőttöt a Hellas-klub evezős házában töltötte. Fél két óra körül a kis fiu kerékpárjára ült, hogy hazamenjen. A Nyári Színház mellett jött el kerékpárján és az Apponyi-körútra fordult be. Ugyancsak ekkor fordult be a körútra a Simonyiuccából Drbochláv cukorgyári mérnök autója, amit a mérnök maga vezetett. A szemtanúk elbeszélése szerint a gépkocsi szabálytalanul haladt, nem az uttest jobboldalán, mint a közlekedési rendszabályok előírják, hanem a baloldalon.

A nagy sebességgel rohanó gépkocsi elütötte a kerékpározó Németh Andrást.

A kisfiu az összeütközés következtében hatalmas ivben repült le kerékpárjáról és véresen, eszméletlenül terült el az uccakövezeten. A szerencsétlenség után a mérnök nyomban megállította a kocsiját. Csakhamar előkerült a rendőrszem is, ki értesítette a mentőket. Hamar eljutott a hír a Hellas evezős házhoz is, hogy egy autókarambol történt a Nyári Színház előtt. Többen a szerencsétlenség színhelyére siettek. Az odaérkező Hellas-tagok megdöbbenve ismerték fel a szerencsétlen áldozatban a kis Németh-fiut. A mentők a szerencsét-

lenül járt fiut a Terápia-szanatóriumba szállították.

Németh Andrást Roth Marcell dr. tanár nyomban megoperálta. A megállapítás szerint a kis fiu koponyaalapi törést szenvedett s a vér elöntötte agyát. Eszméletlenül fekszik a sanatóriumban és kevés reményt fűznek felépüléséhez. Az eset tragikumát növelte az, hogy a kis fiu édesapja nincs Aradon. Üzleti körúton van a Székelységben, nem tudták pontosan, hol tartózkodik és Erdély több városába táviratoztak, hogy tudtára adják a szerencsétlenséget. Különben a kis fiu most végezte a negyedik elemet, egyetlen fia volt a nagykereskedőnek.

A rendőrség megindította az eljárást a gázoló mérnök ellen. A kihallgatás során a mérnök azt mondta, hogy a katasztrófaért őt nem terheli felelősség, mert ő a megengedett sebességgel hajtott és a rendcs szabályzat szerint előírt oldalon. Viszont a szemtanúk határozottan állítják, hogy Drbochláv mérnök meg nem engedett sebességgel és szabálytalan oldalon vezetete kocsiját. A kihallgatás után a rendőrség elengedte a mérnököt.

Az éjjeli órákban érdeklődtünk a Terápia-szanatóriumban a szerencsétlenül járt kisfiu állapota felől. Azt a választ kaptuk, hogy helyzete még jobban súlyosbodott. Teljesen önkívületi állapotban van és felépülése csodával határos lenne.

Aradi orvosok értékes szereplése a marosvásárhelyi orvoskongresszuson

Négy aradi orvos és egy aradi vegyész tartott előadást a kongresszuson — A kisebbségi orvoskongresszus nagy sikere

ARAD, szeptember 1. Az impérium átvétele óta a marosvásárhelyi orvoskongresszus volt az első alkalom, hogy a kisebbségi orvosok összejöttek, hogy hivatásbeli ügyeket vitassanak meg. A kongresszus résztvevői elég illusztrisan igazolták, hogy a kisebbség milyen arányszámban képviselteti magát a természettudományok művelésében. A résztvevők egyhangú lelkesedéssel dr. Veres Ferenc kolozsvári egyetemi tanárt választották meg a kongresszus elnökének.

Az első napon, csütörtökön délután dr. Szedlák Ödön aradi ideggyógyász tartotta meg előadását „A mindennapi orvosgyakorlat pszichoterápiája” címen, amelyben rámutatott arra, hogy a jó orvosnak nemcsak a beteg testét kell kezelni, hanem tekintetbe kell venni azokat a lelki motívumokat is, amelyek slettek gyógyulását.

Nagy tetszést aratott a kongresszuson dr. Ujhelyi József aradi sebész előadása „A prosztata túltengése és a hólyag együttműködésének a gyakorlóorvos szempontjából”. Az előadást élénk vita követte, amelyben résztvettek Veres Ferenc dr. tanár és dr. Gergely vásárhelyi orvos. A kongresszus másodnapján ugyancsak dr. Ujhelyi József tartott szabadelőadást arról, hogy mikor indokolt a vesekövet operáció után eltávolítani az emberi szervezetből és mikor lehet azt kezeléssel is elérni. A harmadik napon dr. Török Dezső tartotta meg előadását a „Röntgen vizsgálat a gyomor és nyombéltekélynél” címen. Az előadást vita követte, amelyben több röntgenológus vett részt.

A kongresszus utolsó napján dr. Engelberg József aradi belgyógyász tartott előadást a „Gyomorpatológia és a próbareggeli” címen, amelyet azonban az idő előrehaladottságára való tekintettel csak vázlatosan tudott előadni. Nagy sikere volt a kongresszuson Kallós József ismert aradi biochemikusnak, aki új cukorkimutatási módszerét, kísérletekkel egybekötve ismertette. A kongresszuson résztvevő kiváló orvosok, köztük egyetemi tanárok, ér-

erdeklődéssel hallgatták Kallós szabadelőadását, mely után a kongresszuson résztvevők, köztük Elter Aladár egyetemi tanár, az Aradon is igen jól ismert belgyógyász, meleg ovációban részesítették az előadót. Ugyancsak igen szívélyes gratulációt küldtek hozzá a budapesti egyetemi professzorok közül dr. Rosenthal Jenő az általánosan ismert kiváló belgyógyász, valamint dr. Johann Béla egyetemi tanár, a budapesti kir. közegészségi intézet igazgatója is. A kongresszus nagy érdeklődéssel hallgatta végig az előadást. A marosvásárhelyi orvoskongresszus dr. Veres Ferenc elnök zárószavai mellett ért véget.

Nagy megtiszteltetés érte a marosvásárhelyi kongresszus aradi résztvevőit, amennyiben a kongresszus egyik napján dr. Szedlák Ödön töltötte be a társelnöki tisztséget. A kisebbségi orvosok a legkellemesebb impressziókkal hagyták el Marosvásárhelyt, a kongresszus színhelyét, ahol néhány nap leforgása alatt nyokvan előadás hangzott el, bizonyosságul annak az értékes, tudományos munkának, amit a kisebbségi orvosok Erdélyben folytatnak.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J-ú.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

LEGUJABB.

Vasuti katasztrófa Párisban

A párisi pályaudvaron két vonat összeütközött — Több halott és sebesült

PÁRIS, szeptember 1. Súlyos vasuti szerencsétlenség történt Páris egyik pályaudvarán. A Brestből érkező személyvonat teljes sebességgel belerohant egy ugyanazon sínpáron szembejövő tolatómozdonyba. A két mozdony egymásba furódott és kisiklott. A sze-

mélyvonat két kocsija pozdorjává tört és a vonat vezetője meghalt. A tolatómozdony vezetője annyira beszorult a roncsok közé, hogy csak úgy tudták megmenteni, hogy az egyik karját a helyszínen amputálták. A kórházban ő is meghalt. Egy utas súlyosan megsebesült és negyven könnyebb sérülést szenvedett.

Azürichi olasz főkonzul halálos autókatasztrófiaja

Az autó két utasa azonnal meghalt — A főkonzul haldoklik

RÓMA, szeptember 1. Borzalmas autókatasztrófia érte a zürichi olasz főkonzult, aki családjával együtt, autótúrán volt az Appeni-neken keresztül. Bianci főkonzul hatalmas tu-

na közelébe, amikor a gépkocsi kormányja hirtelen eltört és az autó egy negyven méter mélységű szakadékba zuhant. A főkonzul 84 éves édesanyja s annak társalkodónője nyomban szörnyet halt, Bianci pedig haldokolva szállították a bolognai kórházba.

SPORT KÖZLÖNY

Magyarország nyerte el Nürnbergben a Klebelsberg-kupát

A döntő küzdelemben fölényesen győzte le a német világbajnok-csapatot — Revans az amszterdami vereségért — Meglepetések a nürnbergi torna utolsó küzdelmeinél

NÜRNBERG, szept. 1. Magyarország vízpoló válogatott csapata ismételtén bebizonyította, hogy a magyar csapat 1928-ás amsterdami olimpiai kudarcát balszerencse okozta és hogy Németország előtt a magyar polózók érdemelték volna ki a világbajnoki címet. Az elmúlt évben mérkőzött meg először: Európa legjobb hat vízpoló-nemzete Klebelsberg Kunó gróf magyar kultuszminiszter által adományozott értékes serlegért, amikor a magyar polózók hatalmas diadalt arattak és fölényesen nyerték a kupát. Az idén Németországban Nürnbergben került lebonyolításra a Klebelsberg-kupáért való küzdelem. A magyar válogatott polózók az idén tehát másodszer diadal-maskodtak a Klebelsberg-kupáért vívott harcban. Győzelmük annál értékesebb, mert Németország csapata saját otthonában, teljes olimpiai világbajnokcsapatával állott ki a magyarok ellen és így a magyaroknak sikerült német közönség előtt is bebizonyítani az amszterdami vereség irrealitását.

A magyar csapat kezdetben bizonytalan játékot mutatott Nürnbergben, úgyhogy a magyar sportközvélemény féltő aggodalommal várta válogatottjai további szereplését. Szombaton azonban a magyarok kifutották teljes formájukat és pompás játékkal a vízpoló-sport minden szépségét bemutatva 6:1 (5:0) arányban hengerelték le a nagyra tartott belga csapatot. Szombaton egyébként Németország Angliát 5:1 (2:0)-ra verte és Franciaország megsebesítésre 2:0 (1:0)-ra győzött Svédország felett.

Vasárnap tizezer főnyi néző előtt kerültek

lebonyolításra a torna utolsó küzdelmei. Mindhárom mérkőzés igazán élvezetes és szép sportot nyújtott. A magyarok imponáns biztonsággal győzték le a németeket. A svéd csapat, amely tavaly a tornán második volt, az idén váratlanul gyengén szerepelt és az utolsó napon Anglia ellen elért szép győzelme dacára az utolsó helyen végzett. A harmadik mérkőzés: Franciaország—Belgium szolgáltatta a torna meglepetését: az autseider franciák győzelmet. Beszámolónk a vasárnapi mérkőzésekről:

Franciaország—Belgium 3:2 (2:2). Franciaország csapata az első félidőben teljesen egyenrangunak mutatkozik a torna egyik legjobbnak tartott csapatával. Szünet után dobott góljukkal pedig szenzációs győzelmet aratnak.

Svédország—Anglia 5:1 (3:1). A tavalyi második helyezett eddigi szereplését korrigálta ezzel a szép győzelemmel.

Magyarország—Németország 4:1 (1:0). Kezdet után mindkét csapat elfogódottan játszik. Mindkét félnek többször nyílik alkalma kivételes képességei bemutatására. Előbb a magyar csapat nyeri vissza az önbizalmát és Német révén megszerzi a vezető gólt. A második félidőben a német csapat hatalmas lendületbe kezd és Aman góljával kiegyenlít. Az egyenlítő gól után a magyarok tovább nyugodtan játszanak és hatalmas technikai felkészültségük Hommonai, Német és Halassy győzelmet jelentő góljaiban jut kifejezésre.

A Klebelsberg-kupa 1930 évi védője Magyarország pontvesztés nélkül, 2. Németország 8 p. 3. Belgium 4 p. 4. Franciaország 4 p. 5. Anglia 2 p. Svédország 2 p.

A harmadik mérkőzés sem döntötte el a továbbjutást a Középeurópai Kupában

Ujpest—Ambrosiana

Bernben hatalmas küzdelem után 1:1 (1:1, 1:1, 1:1) arányban mérköztek a csapatok — Sötétség miatt nem lehetett befejezni a meghosszabbítást — Negyedszer is megmérkőzik a két bajnokcsapat

BERN, szeptember 1. Mint ismeretes, a magyar és olasz bajnok, az Ujpest és Ambrosiana első két középeurópai kupa-mérkőzése nem döntötte el az értékes trofeáért való küzdelemben a továbbjutás kérdését. A kupa-szabályok értelmében így egy harmadik mérkőzést kellett, hogy játszson a két csapat, semleges pályán. Az érdekeltek Bernet jelölték ki a mérkőzés színhelyéül és vasárnap meg is ütköztek, melyről az alábbiakat jelentjük:

Gyönyörű nyári idő kedvezett a két csa-

pat döntő küzdelmének, melyet 20.000 ember nézett végig. A pályára lépő olasz csapatot a különvontas és berni olasz kolóniák hatalmas ovációval fogadták. A magyarokat csak szerény taps köszönti. Mindkét csapat a mérkőzés fontosságának tudatában óriási lendülettel veti magát a küzdelembe. Az összecsapás végig megtartja a maga hatalmas lendületét. Az ellenfelek végsőkig megfeszítve verekedtek a győzelemért, de a legheroikusabb küzdelem sem hozta meg a döntést, a meghosszabbítás

ellenére sem.

Tapogatózó játék után, a 20. percben Meazza juttatta az olasz csapatot a vezetéshez. Ezután Ujpest fokozza az iramot, ami Avar védhetetlen góljában jut kifejezésre. Az egyenlítés után Ujpest kezében marad a játék irányítása, de a győzelem elérésében megakadályozza a pártos bíró: Rouff (Svájc). P. Szabó a második félidőben löv egy teljesen szabályos gólt, amit a bíró lesállítás címén annullál. A meghosszabbítás 9-ik percében P. Szabó beadását Spitz fejelni akarja, az olasz kapus, Degani, fejbe boxolja. A bíró a sport-szerűtlen Degani kiállítását, de a jogos tizenegyet nem ítéli meg. A meghosszabbítás második félidőjének második percében újabb magyar gólt érvénytelenít a bíró, ugyancsak lesállítás címén. A harmadik percben pedig a beálló sötétség miatt, lefújja a mérkőzést.

A középeurópai kupaszabályok értelmében, mivel a harmadik mérkőzést nem lehetett befejezni, nem sorsolás után döntik el a továbbjutás kérdését, hanem egy újabb mérkőzést játszanak a csapatok, amelynek a helyét és időpontját egyelőre nem határozták meg. Az elterjedt hírek szerint Ujpest más irányu elfoglaltsága miatt lemondja a negyedik mérkőzést és így az olasz csapat fog tovább jutni.

Befejeződött az AKE nemzetközi tenniszversenye

ARAD, szeptember 1. Öt napi küzdelem után ma délután befejezést nyert az AKE nemzetközi tenniszversenye. Meg kell állapítanunk, hogy a verseny sportbelileg és a rendezést illetőleg kitűnően sikerült. A közönség azonban nem honorálta az AKE áldozatkészségét és így a verseny súlyos deficitel zárult. A verseny utolsó napján a döntő küzdelmek nagyszerű sportcsemegét nyújtottak a közönségnek.

A verseny eredményei a következők:

Férfi egyes: I. oszt. 1. Kinzel, 2. Eifermann, 3. Nedbalek. Női egyes: I. oszt. 1. Kabdebó Imy, 2. Marton Lilly, 3. Hajnal Baby. Férfi páros: 1. Kinzel — Eifermann, 2. Biabol — Covarovici, 3. Balázs — Nedbalek. Vegyes páros: 1. Kinzel — Kabdebó, 2. Eifermann — Arató, 3. Székely — Aszlán. — Női egyes: II osztály 1. Giurgiu-tiné, 2. Aszlán Baba, 3. Walderné. Férfi egyes: II. oszt. 1. Farkas, 2. Székely, 3. Hamburger. Ifjúsági fiú: 1. Hamburger, 2. Szász, 3. Világ. Ifjúsági leányok: 1. Hajnal, 2. Papp Magda, 3. Holländer.

A versenyt az egyesület gazdagon díjazta. Az egyes számokra br. Neuman Ede, Kele Marika, Aradváros, a Societatea Bancara Romana, a cukorgyár és saját tiszteldíjait tűzte ki.

A verseny rendezéséért és programmszerű lebonyolításáért Székely Károlyt, Schwarz Dezsőt, Góth Edét és Bornstein Ernőt illeti elismerés.

A Philips hangerősítő megafont, mely oly kiválóan bevált az AKE tenniszversenyén, a Varga- és Rosenfeld-cég díjmentesen bocsátotta az AKE rendelkezésére.

Fehérkereszt Kávéházban Aradon,

ma és mindennap szenzációs szeptemberi világvárosi műsor: Claire and Egen Brymans, a párisi 1929. évi tánoversey díjnyertese, Grandios Sisters érkeztek a wieni Moulen Rougeból, Lantos Irén, Nyitra and Rytia karakter táncosnők és a nagyszerű „The Six Bryxton Jazz” és modern táncok bemutatása.

Almosan készülnek az aradi csapatok a bajnokságra

Az AMTE érzékeny vereséget szenvedett Nagyváradon.

ARAD, szeptember 1. Általában álmos munka jellemzi az aradi csapatok készülődését a bajnoki évszakra. Komolytalan mérkőzéseket játszanak a csapatok, vagy egyáltalán nem is készülődnek. Az egyetlen AMTE próbálkozott meg Nagyváradon komoly mérkőzéssel, de annak még súlyos veresége lett a vége. Kétségtelen, hogy tartalékoltan állott ki az AMTE a NAC ellen, de ez semmiesetre sem szolgál mentőkörülmenyül a 8:2 (3:1)-es vereség enyhítésére. Az aradi csapatok közül még a Vointa rándult ki vidékre — Pankotára és 2:0 (1:0)-ás vereséget szenvedett a jóképességű Spartától. Aradon a Lugosi MTE a Hakoahhal 2:2 (1:0) arányban mérkőzött. A Karánsebesi 11-es gránicsárok csapata vendégeskedett még Aradon és az Unireával játszott akitől 2:1 (0:1)-re kikapott. A továbbiak során az ATE egyik kombinált csapata az Olimpiát győzte le 6:1 (2:0)-ra, a másik ATE kombinált pedig 4:1 (1:0)-ra vereséget szenvedett a Tricolorától. Az Olimpia is szerepeltett egy másik kombinálttal, ez is vereséget szenvedett — az AVMSÉ-től 7:3 (3:1)-re.

O Az AMTE országos kerékpár-versenye. A kerékpár országos jellegét a temesvári és nagyváradai versenyzők szereplése adták. A versenynek volt egy zavaró momentuma, a temesvári Kinizsi és az aradi Meteor versenyzői érzelmi okokból nem állottak a starthoz. Különböző szép teljesítményeket nyújtottak a versenyzők. Részletes eredmények: 40 kilométeres főverseny: 1. Szemerédi (Gloria, Temesvár) 1 óra 17 perc, 2. Bors (AMTE) 1 óra 17 perc 1 másodperc, 3. Kalmár (AMTE) 1 óra 17 perc 2 másodperc. Izgalmas verseny! 28 km. haladók versenye: 1. Kele (AMTE) 49 perc, 20 másodperc, 2. Kopolai (Crisana, Nagyvárad) 49 perc, 25 másodperc, 3. Vusku (Gloria) 51 perc, 20 másodperc. 20 km. kezdők versenye: 1. Horetzki (Gloria) 37 perc, 20 másodperc, 2. Oláh (AMTE) 37 perc 20 másodperc, 3. Nyuli (Gloria) 39 perc 15 másodperc. 16 km. ifjúsági verseny: 1. Vavró (Gloria) 30 perc, 2. Knapp (Gloria), 3. Ruppert (Gloria).

O Magyar atléták Bécsben. Bécsből jelenttek: A WAF jubileumi versenyét az atlétika ünneppé avatta a japán, magyar és cseh atléták startja. A nevesebb magyar atléták közül részt vett a versenyen a távolugrásban Szabó (Pécsi SC), aki 718 centiméteres ugrással legyőzte Odát, a japán bajnokot, aki 704 centimétert ugrott. A gerelydobásban Sumiyoshi élete legnagyobb eredményével, 66.42 centiméterrel győzött Szepes Béla ellen, aki „csak” 65.92 méterig vitte. Szabó Miklós pedig 1 perc, 58.8 másodperces futásával a 800 méteres síkfutásban.

A magyar profik utolsó erőpróbája a bajnoki szezon előtt

A Fall River Budapesten is nagy vereséget szenvedett.

BUDAPEST, szeptember 1. A magyar proficsapatok utolsó erőpróbája a bajnoki szezon előtt vasárnap volt. A mérkőzések közül a két nemzetközi összecsapás teljes sikerrel végződött. A Ferencváros csapata Budapesten az USA-bajnok Fall Rivert látta vendégül és fölényes játék után 6:2 (3:0)-ra verte. A „Fradi” győzelme teljesen megérdemelt volt. Az első félidő úgy indult, hogy a magyar csapat katasztrófális vereséget fog mérni az amerikaiakra. Szünet után azonban a Fall River nagyon belefekszik, aminek az az eredménye, hogy az újabb magyar gólokkal szemben két gólt érnek el. Szegeden a Bástyá az észéki Slaviát látta vendégül. A tiszaparti profik pompás játékkal két számjegyű vereséggel küldték haza a jugoszlávokat: 10:2 (4:1) arányban diadalmaskodtak.

A többi profi csapatok egymás ellen mérték össze erejüket. A Nemzeti Kispestre rándult és 3:2-re győzött Kispest csapata ellen. A III. kerület csapata a Pécsbaranya ellen annak otthonában aratott 3:0-ás győzelmet. A Vasas ujonnan első osztályba került csapata gyenge játék után 3:1-re győzött a BAK F. C. ellen. Debrecenbe az Attila látogatott el és 2:0 arányú vereséget szenvedett a Boeskyától.

O Az AAC uszók az NSE versenyén is jól szerepeltek. Nagyváradról jelentik: A Püspökfürdőn megtartott NSE országos uszóversenyén az AAC uszói megállították helyüket és tréningviszonyukat számításba véve, szépen szerepeltek, pontversenyben második helyre kerültek a kolozsvári Universitatea mögött, de megelőzték az NSE-t. Az egyes számokban a következő eredményeket érték el: 33 m. gyermekuszásban: 1. Papp 22.8 mp. 66 m. ifjúsági uszásban: 1. Szatmáry 55 mp. 33 m. búváruszásban: 1. Melchner 25.1 mp. 100 m. melluszásban: 1. Melchner 1 p. 25.4 mp. 66 m. oldaluszásban: 2. Bergesz 515 mp. 4x33 m. vegyesstafétában: 2. AAC csapata (Melchner, Köteles, Bergesz és Berta). A vízipólózik ellenben meglepetésre gyengén szerepeltek, 9:0-ra vereséget szenvedtek attól a NSE-től, melyet egy hét előtt Buziáson 3:0-ra vertek.

O A TMTE veresége a nagyváradai Törekvéstől. Temesvárról jelentik: A temesvári bajnokcsapat, a TMTE az első félidő 3:2-ös vezetés után 5:3-ra kapott ki a nagyváradai Törekvéstől.

Csáky óras, ékszerész
a legelőnyösebben vásárolhat: órák, ékszert, alkalmi és nász ajándékokat, Arad, a Lutheránus-templommal szemben!! (PRECIZ JAVITOMŰHELY.)

Száz millió lej vagy két és félmilliárd

A miniszter maga sem tudja, hogy mennyi az adó.

Az Aradi Közlöny legutóbb bucaresti-i jelentés alapján megírta, hogy Joanitescu alminiszter egy küldöttségnek kijelentette, hogy a forgalmi adót a törvényhozás eltörli, mert nem érdemes ezt az adóemet fenntartani. Száz millió lei ennek az adónemnek előirányzata, — mondja az alminiszter — olyan kis összeg, amiért nem érdemes annyi igazságtalanságot és méltánytalanságot elkövetni, mint amennyit ezzel az adóval kapcsolatban és különösen a pauszálózással elkövetnek.

Ezzel az örvendetes hírrel szemben most bucaresti-i jelentések azt mondják, hogy szó sem lehet a forgalmi adó rendszerének eltörléséről. Nem még pedig azért, mert Joanitescu alminiszter ismeretes kijelentésében tévedett, ugyanis a forgalmi adó előirányzata nem százmillió lei, hanem két és félmilliárd lei, már pedig ilyen hatalmas összegekről az állami bevétel le nem mondhat.

— Két gépkereskedelmi vállalat fuziója. Temesvárról jelentik: A temesvári Industria gazdasági gépkereskedelmi vállalat a nagyváradai Economica céggel fuzió tárgyalásokat folytatott, amelyek értesülésünk szerint kedvező eredménnyel fejeződtek be. A fuzió alkalmával mindkét vállalat alapitőjét jelentékenyen felemelik és ez ügyben a szeptemberben tartandó közgyűlés fog dönteni.

— Az aradi törvényszék elvben elfogadta az Ujaradi Takarékszövetkezet kérelmét. Az aradi törvényszék kereskedelmi bírósága ma tárgyalta le érdemlegesen az Ujaradi Takarékpénztár kérelmét. A pénzügyminiszter dr. Néff Ferenc ujaradi ügyvéd képviselte. A bíróság elvben elfogadta a kérelmet és a betétesek meghallgatására október másodikára tűzött ki terminust. A törvényszék kinevezte a hitelezők bizottságába Klug Ernő és Krieglender Ede ujaradi, valamint Michelbach György zsigmondházi lakosokat. A banknak a költsége fedezésére mintegy 600 ezer lej kell letétbe helyezni. Most már semmi kétség, hogy a betéteseknek minden erejükkel a bank szanálása mellett kell állást foglalni. ha érdekek szerint akarnak cselekedni.

— Új cégek és cégváltozások Aradon. Aradi Sertéshizlalo és Malomipar Rt. felszámolását a törvényszék bejegyezte. Felszámolókat Fenyő Jenő, Gaál József és Rajz Jenő. — Borosjenői Kézműiparosok Takarékszövetkezet Rt.-nél Csapó Caprariu György igazgatósági tag-ságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte. — Aradana Banca de Credit pentru Industrie si Comert S. A. aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy cégét Banca Aradana S. A.-ra változtatta át. — Koch Károly aradi építész cégét a törvényszék bejegyezte. — Grundmann Vasárugyar Rt.-t, aradi cégnél Kely István cégjegyzői minőségét és jogosultságát pp. toldalékkal a törvényszék bejegyezte. — Nadlacana Takarékszövetkezet Rt. felszámolás alatt álló nagylaki banknál a törvényszék bejegyezte Dimitrie Dragan és Constantin Tornean felszámoló minőségét. Ugyanekkor a törvényszék bejegyezte azt is, hogy a bank sejtini fiókját megszüntette. — Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt. nál a törvényszék bejegyezte, hogy magábaolvastotta a Köröskisjenői Takarékpénztár Rt.-ot. — Silindiai Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezettel a törvényszék Krastel Antal, Mladin Miklós, Kati Ferenc igazgatói minőségét és cégjegyzői jogosságát bejegyezte.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megszüntetik a magánautobuszforgalmat Romániában

A pilseni Skoda-gyár veszi bérbe Románia autobusz-koncesszióját — Négyemillió lej kölcsönt ajánl a gyár és négyszázmillió lej bérösszeget

BUCURESTI, szeptember 1. Az Aradi Közlöny néhány alkalommal már megemlékezett arról, hogy a kormány az autobuszforgalmat monopolizálni akarja és a monopol alapján az egyes utasok és országrészek koncesszióját bérbe akarja adni. Már annak idején jeleztük, hogy ez a monopólium azt jelenti, hogy ismét rengeteg vállalkozó és munkás marad kenyér nélkül és azt, hogy egykézbe kerül a fuvarozás joga, a vállalkozó ki fogja használni az egyedülállás anyagi előnyeit.

A koncesszióért már több nagyobb tőkés csoport megkezdte a harcot. Bucaresti jelentés szerint most nem kisebb cég, mint a pilseni Skoda gyár tett a kormánynak ajánlatot, amely szerint

a koncesszióért évente négyszázmillió lej

bért hajlandó fizetni és ezenfelül négyemillió lej kölcsönt is felajánl.

Hir szerint

a Skoda gyár ajánlatát az aradi Astra gyárral együttesen adta be,

mert az a terv, hogy a forgalomba lépő autobuszoknak alvázait a Skoda gyár szállítaná, míg a karosszériákat az Astra.

Az ajánlat ellen természetesen a mintegy ezer autobusz koncesszió tulajdonosa igen élénken tiltakozik.

A hiradással kapcsolatban beszélgetést folytatunk Vigyázó Lászlóval, az Astra-gyár vezérigazgatójával, aki kijelentette, hogy a hir Astra-gyárra vonatkozó része tévesen alapul,

T szerkesztésért ideiglenesen SALGÓ HENRIK felel.

„DACIA” (Sándor Ferenc) Hiv. menetjegyiroda újabb utazási kedvezményei:

Lakberendezési Vásár Budapesten aug. 29-től. szept. 16-ig. 50% utazási kedvezmény, 1/3 Visum. Igazolványok már kaphatók.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

KEDD, szeptember 2.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Sibiceanu-zenekar; könnyű és román zene. 20. Gramofon. 20.40. Rádióegyetem. — Budapest. 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 13.05. Hangverseny. 6. Sebestyén Ede felolvasása: „Gyermekfejek”. 6.30. A Fejes-szalonzeneke hangversenye. 8.15. Gramofonhangverseny. 9.35. Operarészletek. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködnek: Halász Gitta, Budanovics Mária, Székelyhidy Ferenc dr. és Szende Ferenc, a m. kir. Operaház művészei. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — Belgrád. 18.30. Jazz. 20.30. Vigjáték. 21. Zágráb. 23.15. Rádióegyetem. — Prága. 18. Délutáni zene. 20.35. Theiner Marianne hegedű- és Kalix Jenő zongoraművész hangversenye. 21.40. A rádiózenekar hangversenye XVIII. századbeli zeneszerzőkből. 22.40. Derűs dalok. — Wien. 12. Siling-zenekar. 14. Komoly bécsi zene gramofonon. 16.15. Bauer-zenekar. 18. A rádió gyermekjátékpályázatának legszebb játéka. 20.30. Strauss János: „Egy új Velencében” c. háromfelvonásos vigoperája a wien-i állami Operából. Utána a Gaudriot-jazz játéka. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSÉGEK: Berlin. 20.05. Komor Géza zenekara. 21.30. Verdi: A szicíliai vecsernye c. ötfelvonásos operája. — Katowice. 20.50. Verdi: „Aida” című operája gramofonon. — Leipzig. 21.10. Glück: Ifigénia Tauriszban c. négyfelvonásos operája. — Stockholm. 21.15. Berény Henrik magyar cigányzenekara. — Stuttgart. 20.30. Magyar dalok Kalliwoda Olga előadásában.

SZERDA, szeptember 3.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 20. Gra-

mofon. 21. Kreuzer gitárművész játéka. 21.45. Niculescu-Bassu operaénekes estje. 22.15. Sandu Abu hegedűművész játéka. — Budapest. 10.15. A m. kir. 1. honvédségzenekarának hangversenye. 13.05. Gramofonhangverseny. 6.30. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 8.15. Zenekari hangverseny. Karnagy Berg Ottó. Részletek Delibes „Naila” c. balletjéből. 9.30. Szimfoniakíséret a Studióból. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházban. — Belgrád. 18.30. Délutáni zene. 21. Dal. 21.30. Hamburgból és Konstantinápolyról szóló zeneművek. 22.45. Nemzeti dalok. 23.15. Gramofon. — Pozsony. 18. Délutáni zene. 19. Laio: Spanyol szimfónia. 20.20. Gramofon. — Wien. 12. Mendelssohn-művek gramofonon. 13. Cerda-zenekar. 17.15. Geiger-zenekar Foltermayer Lona és Ödön közreműködésükkel. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSÉGEK: Katowice. 17.20. Gramofon. 21. Hangverseny Warszawából. — Königsberg. 19.50. Trió. 21. A königsbergi Operaház játéktelve. 21.30. Szórakoztató zene. — Milano. 18. Gramofon. 20.30. Kis hangverseny. 21.40—25. Operarészletek, vegyes zene. — Toulouse. 19. Táncczene, dalok, Katonazene. 21. Operarészletek. 22. Kávéházi zene. — Zürich. 21. Fagotszólo és zenekar. 22. Operarészletek.

A KERESKEDŐ VEREJTÉKES ARCCAL olvassa este a pénztárlapot. De nem a melegtől, hanem a gondoktól verejtékes az arca: miből fog fizetési kötelezettségének eleget tenni? Ha felkeresi kiadóhivatalunkat, nagyon értékes tanácsot adunk Önnek: hogyan emelheti forgalmát. Már egy hét múlva megkapja az első kellemes meglepetést: emelkedik a napi bevétel!

CIROKOT minden meny-nyiségben **Vásárolók**
ELEK GYÖRGY seprő-gyár
BUDAPEST, VI., Kartács-ucca 20-22.
Taviratcím: **Elek bese.**
Budapest, telefon: 921-12.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget
NYILATKOZAT.

A Magyar Újság legutóbbi számában, ellenem mint egyik kliensem képviselője ellen, annak egy végrehajtási ügyéből kifolyólag, egy újabb otromba rágaknázó cikk jelent meg.

Ezen vásári láрма célja, hogy fenti lap „szerkesztője” Juhász Atilla elterelje a figyelmet arról, hogy — mint azt annak idején sajtó utján nyilvánosságra hoztam — ugyanezen végrehajtási ügyből kifolyólag megjelent irodámban és engem 2000 lejig meg akart zsarolni.

Nevezett ellen újabb bűnpert tettem folyamatba.

Arad. 1930. szeptember 1.

Dr. VÁRÓ ZOLTÁN
ügyvéd.

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok legkésőbb letelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETESEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

„FORTUNA” levele van az Aradi Közlöny kiadóiban. 2611

FÜLKETENÉK. Kedden, csütörtökon, pénteken volt Szabadság-tér, városháza között sétái am tízenegy-órás. Nagyon sok szerepelt gondolkod magára, mikor vártam?

ALKALMAZÁS.

FIATALEMBER, jóírású, irodai gyakoronoknak kerestek. Ajánlatok „Szerény fizetéssel” jellegű az Aradi Közlöny kiadóiba kéretnek. 3621

TEXTILÜGYNÖK szorgalmas, jótíztesseivel felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 3607

LAKÁS.

KETTŐSZOBÁS modern lakás a volt Rákóczy-uccában azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 3617

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnala a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

VÉTFELVÉTEL.

KÜLÖNBÖZŐ SZÖNYEGEK, petróleum csüngőlámpa, vitrinek, könyvszekrények, intarziás antik szekrények, szekréterek, vitrinek, asztalok, kredencek, fotélok, órák, festmények, új hálósza. zongorák, komplett szobaberendezések, antik szalonok, álló villanylámpák, filé stóreok és asztalterítők, dísztárgyak stb. eladók. SALGÓNE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

JO ÉS OLCSON zongorák Mel s F.-nél Str. N. Pompillu 21. (Kasza-ucca) kapható. 2499

TEMPLOMÜLÉS elsőrendű, férfi és női, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 3619

VASGERENDA, tölgyfagerenda, rézág, szőlőprés o esón. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 41

ISKOLAKÖNYVEK, táskák, füzetek, írószerek olcsón POLGARNAL, Str. Brancovici (Lázár V.) 5. 622

KERESKEDŐ alaska róka boát, kókusz szőnyegeket, gyári és ebédő perzsaszőnyegek, női bundákat, férfi bundabélést, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, különböző szobaberendezéseket, vitrineket stb. SALGÓNE bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

ÉRTESITEM a nagyérdemű közönséget, hogy saját készítményű u. n. ripsz ablakroletták a legolcsóbbgyári árban kaphatók. „G L O R I A”, ARAD, Str. Dna BALASA 166. 88

ANTIQUÉ szép zöld Smaragd ékszeret ve szek. Kun ékszerész. 3527

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Arad Közlöny kiadóhivatalában. 500

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1151

Olcsó tűzifa

míg a készlet tart.
Olfa: Egy öl Lej 840-től kezdve.
Állandó raktár a hasáb és dorongfából. Arad. Calea Victoriel 1-2.
Auficht-fatelep

Diák-, katonatiszti- és seimbás

egyenruházati szövetek, posztók és sapkák, valamint katonafelszerelési cikkek a legújanyosabb árban:
SCHÄFFER HENRIK cégnél
Arad, Bul. Regina Maria 25.

Eladó

25 méter folyosó ablak beüvegezve, kitűnő állapotban, 5 lóerős benzínmotor kocsihoz szerelve. 3562

Str. Dorobantilor (Urbán I.-u.) 30.

ÜZLETEK.

KIADÓ egy nagy üzlethehelyiség november 1-től Bulv. Reg. Mária 8. sz. Bánáti Bankgyegetület házában. 3610

BEVEZETETT fatelep teljes tel-zerelésessel, elköltözés miatt olcsón átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 3616

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vendékörrrel rendelkező kelmetestő és tisztítóüzlet volt, azonnala kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

OKTATÁS.

ELSŐRENDŰ zongorán gyakorlókat kotta használatnál esetleg olcsó tanítással elfogadok. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 3613

Magántanulók

Ésszavont vizsgálatra is méréseket díjért sikerrel előkészíthetnek 3.03

STEINER-Internátusban, Str. Popa I. Rusu 8.

ELLÁTÁS.

HOGY MINDENKI meggyőződhesen a révi Zichy-barlangi nyaralás előnyeirel. Pensio csak 120 Le. 3413

KÉT iskolás leány vagy ju teljes ellátást kaphat. Str. Doamna Balassa 68. 41

INGATLAN.

STR. Egalitatea volt Lenkey-u. 17. sz. magánháza 3 szobás, istálló, kerttel azonnala adó 3609

KÜLÖNFÉLÉK.

SZOMBAT este tartatott egy női kabát, átvehető v. Radnai-ut 32. szám. 6-7 óra között Nováknál. 3614

Osziruhák, bőrkabátok

festését, tisztítását
legszebben végzi:

KREBSZ J.

v. Boros Bényi-tér 51. | v. Deák Ferenc-u. 1.

Eladó szüret,

Aradhegyalján 11 kat. hold 16-minőségű szőlő termése ELADÓ. Várható termés 300 hektoliter. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 3598

Maculatura papir 5 kigros csomagokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóiban.